Элим деб, юртим деб ёниб яшаш керак

Туркистон

1925 йилдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАРИ «КАМОЛОТ» ЖАМҒАРМАСИ ГАЗЕТАСИ

1997 йил 12 март Чоршанба. № 21 (14415)

Мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов 10 март куни «Боинг» компанияси тижорат самолётлари гуруҳи Президенти Р. Вударни қабул қилди. Президентимиз Ўзбекистон билан АҚШ ўртасидаги алоқаларнинг кенгайиб бораётганини, «Боинг» компанияси билан ҳамкорлик бу муносабатларни янада мустаҳкамланишига хизмат қилишини таъкидлади. Шунингдек, Бош вазир У. Султонов ҳам ушбу делегация аъзоларини қабул қилди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Қарори

Ўзбекистон Бадиий Академиясининг фаолиятини ташкил этиш тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ўзбекистон Бадиий Академиясини ташкил этиш ҳақида»ги 1997 йил 23 январдаги Фармонини бажариш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси

қ а р о р қ и л а д и:

1. Ўзбекистон Бадиий Академиясининг Низоми, унинг таркибидаги муассасалар рўйхати, марказий аппарати штатлар жадвали тасдиқлансин.

2. Белгилаб қўйилсинки, Ўзбекистон Бадиий Академияси Ўзбекистон Рассомлар уюшмаси ҳамда ўз тизимига кирувчи бошқа ташкилотларнинг илгари қабул қилган мажбуриятлари, тузган шартномалари, контрактлари ва мол-мулклари юзасидан уларнинг вориси ҳисобланади;

Ўзбекистон Бадиий Академияси ўз фаолияти тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига ҳисоб беради;

Академия раиси ва унинг ўринбосарлари Вазирлар Маҳкамаси томонидан тайинланади;

мақоми, меҳнатга ҳақ тўлаш, ижтимоий-маиший, тиббий ва транспорт хизмати кўрсатиш шартлари борасида Ўзбекистон Бадиий Академияси Раиси Ўзбекистон Республикаси вазирига, унинг ўринбосари Ўзбекистон Республикаси вазири ўринбосарларига тенглаштирилади.

Бадиий Академиянинг дастлабки ҳақиқий аъзолари сони 21, фахрий аъзолари сони 11 кишидан иборат бўлади ва уларга энг кам иш ҳақининг 2,5 баравари миқдорида ойлик гонорар тўланади;

3. Ўзбекистон Бадиий Академияси бир ой муддатда:

Ўзбекистон Республикаси Маданият ишлари вазирлиги, Халқ таълими вазирлиги, Олий ва Ўрта махсус таълим вазирлиги билан биргаликда Камолиддин Беҳзод номидаги Миллий рассомлик ва дизайн институтини, Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳридаги мавжуд санъат мактаблари негизида биттадан тасвирий ва амалий санъат лицейларини ташкил этиш ҳамда 1997/1998 ўқув йилидан бошлаб талаба ва ўқувчилар қабул қилинишини таъминлаш чора-тадбирларини кўрсин;

Ўзбекистон Бадиий Академияси тизимига кирувчи ўқув юртларининг Низоми, мутахассисликлар рўйхати, ўқув режалари, шунингдек, махсус жамғарма Низомини ишлаб чиқсин ва тасдиқласин;

Молия вазирлиги бошқа тегишли вазирлик ва идоралар билан биргаликда Академиянинг моддий-техник негизини мустаҳкамлаш юзасидан таклифларни ҳамда Камолиддин Беҳзод номидаги Давлат мукофоти ҳақидаги Низом ва қўмита таркибини ишлаб чиқиб Вазирлар Маҳкамасига тақдим этсин.

4. Ўзбекистон Республикаси Маданият ишлари вазирлиги Молия вазирлиги билан биргаликда:

Камолиддин Беҳзод номидаги миллий рассомлик ва дизайн институтининг ўз биноси тўлиқ таъмирлангунга ва 500 ўринли ётоқхонаси қуриб битказилгунга қадар М. Уйғур номидаги Тошкент давлат санъат институтининг рассомлик факультети моддий-техник негизи ҳамда ётоқхонасидан фойдаланишининг жорий тартибини сақлаб қолсин;

М. Уйғур номидаги Тошкент Давлат санъат институти рассомлик факультетига тегишли барча ўқув-ижодий жиҳозларни Камолиддин Беҳзод номидаги миллий рассомлик ва дизайн институти балансига ўтказиб берсин;

5. Тошкент шаҳар ҳокимлиги:

Бадиий Академиянинг янги замонавий биноси, Камолиддин Беҳзод номидаги миллий рассомлик ва дизайн институтининг 500 ўринли ётоқхонаси қурилишлари учун бош буюртмачи этиб белгилансин ва Молия вазирлиги ажратган маблағлар ҳисобидан Академия буюртмасига мувофиқ мазкур қурилиш ишларининг амалга оширилишини таъминласин;

бир ой муддатда мазкур қурилишларга шаҳар марказидан ер майдони ажратсин ва бош пудратчини аниқлаш учун тендер эълон қилсин;

Тошкент шаҳар Ш. Рашидов кўчаси 40-уйдаги бинони ва унга туташ ер майдонини Бадиий Академия балансига ўтказиб берсин.

6. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоятлар ҳокимликлари Академиянинг жойлардаги ўқув муассасаларига зарур замонавий шарт-шароитларни яратсинлар, уларни бино, жиҳоз ва техника, транспорт воситалари, ўқув-ижодий материаллар билан таъминласинлар.

7. Ўзбекистон рассомлар уюшмаси аъзоларига берилган ижодий устахоналарнинг ўз эгалари томонидан бепул хусусийлаштирилишига рухсат этилсин.

8. Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитаси Бадиий Академиянинг ўзбек, рус, инглиз тилларидаги ойлик рангли журнали, илмий-тадқиқот ва бошқа нашрларини чоп этишда ёрдам кўрсатсин.

9. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги:

Ўзбекистон Бадиий Академияси фаолиятини республика бюджетидан маблағ билан тўлиқ таъминласин;

Ўзбекистон Бадиий Академияси журнали ва бошқа нашрларини чоп этиш учун маблағ ажратсин;

Ўзбекистон Бадиий Академияси марказий аппаратига хизмат кўрсатиш учун учта енгил автомобилга лимит белгиласин;

Бадиий Академиянинг Марказий кўргазма залининг биносини таъмирлашни 1997 йил режасига киритсин.

10. «Тошшаҳарйўловчитранс» давлат уюшмаси Академияга ажратилган лимитга мувофиқ транспорт хизмати кўрсатишни таъминласин.

11. Ўзбекистон Республикаси Алоқа вазирлиги Ўзбекистон Бадиий Академиясини ҳукумат ва шаҳар телефон алоқаси билан таъминласин.

12. Ушбу қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари А. Азизхўжаев зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
И. КАРИМОВ
Тошкент шаҳри,
1997 йил 11 март

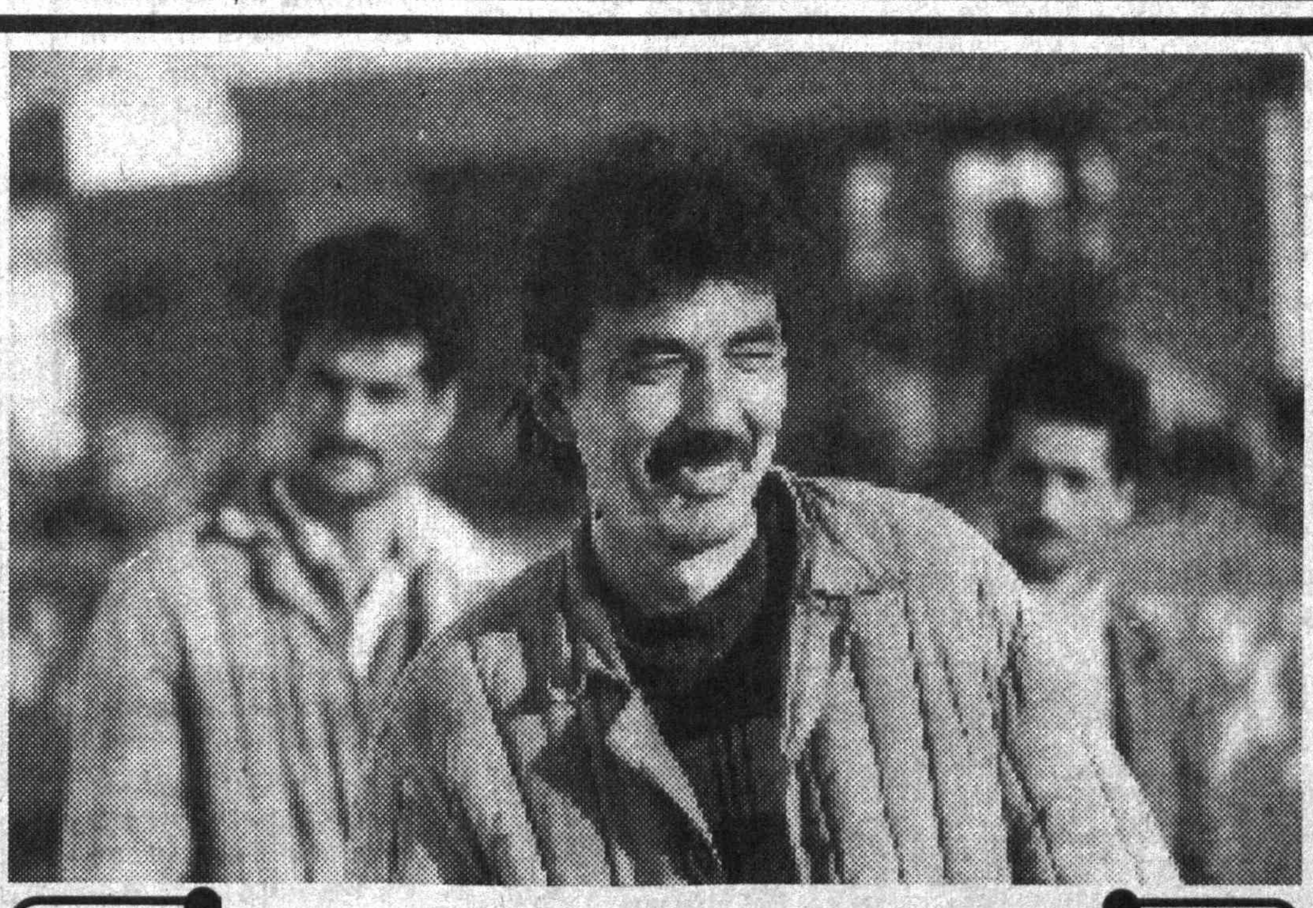

Бухорода Ўзбекистоннинг ёнилғи-энергетика мустақиллигига асос соладиган йирик иншоот — Қоровулбозор нефтни қайта ишлаш заводи қурилишида минглаб ёшлар меҳнат қилишмоқда. Шу боис ҳам «Туркистон» таҳририят бу ерда мухбир постини ташкил этилди. 2-саҳифада ушбу мавзуга оид дастлабки мақола чоп этилмоқда.

Асака шаҳрида барпо этилаётган «Ўз-донг Вон Ко» Ўзбекистон-Корея қўшма корхонаси «Тико», «Нексия» автомобиллари ва «Дамас» микроавтобуслари учун товуш сўндиргичлар ва зарбани қайтарувчи балкалар ишлаб чиқаради. Корхона шу йил сентябрь ойидан маҳсулот бера бошлайди. У йил охиригача 87,3 мингта ана шундай деталлар ва узеллар тайёрлайди.

ИЛҲОМ — УЛАРНИНГ ЮРАГИДА

Дунё ростдан ҳам эртакмикан, — дейсиз унинг гўзалликлари олдида лол қолганингизда. Дунё ростдан ҳам мўъжизами, дегингиз келади. баъзан... Инсон қўли билан яратилган санъат асарлари эса Сизни дунёнинг ўша эртаклари, мўъжизалари томон етаклаб кетади.

Пойтахтимиздаги Республика рассомчилик билим юрти 1949 йилда Тошкент рассомчилик техникуми ва Беньков номидаги Самарқанд рассомчилик билим юртининг қўшилиши натижасида ташкил бўлган эди. Дастлаб рассом ўқитувчилар, театр декорацияси, ҳайкалтарошлик бўлимларидан иборат бўлган бу даргоҳда бугун наққошлик, ўймакорлик, кулолчилик, ранг-тасвир, бадиий безаш каби ўн тўрт мутахассислик бўйича 500 га яқин талаба илм олмоқда. Маълумки, санъат кишидан катта истеъдод талаб қилади. Билим юрти директори Ғ. Йўлдошев билан суҳбатлашганимизда бу билим даргоҳига ҳақиқатдан ҳам қобилиятли болалар танлаб олинишини таъкидладилар. Ҳа, қобилият бу дунё гўзалликларининг одамларга маълум бўлмаган томонларини кўриш ва уни ранг бўёқлар, замирига сир яширган ганч-ва ёғочга ўйилган нақшларга кўчира билмақдир.

Талабаларнинг кўпчилиги Республика ва дунё миқёсидаги кўргазмаларда қатнашиб, мухлислар эътиборини қозонишмоқда. Жумладан Покистон, Германия, Франция, АҚШдаги бўлган кўргазмаларда билим юрти талабаларининг ҳам ишларида намуналар қўйилди.

Ёшлар истеъдоди меҳнат билан сайқал топади, — дейди ўймакор уста О. Файзуллаев. — Талабалар бу ерда мустақил ишлашга ўрганадилар, улар билим юртини битиргунларрича ўз соҳаларида янгилик яратадилар.

Билим юрти айниқса, имтиҳонлар пайти жуда гавжум бўларкан, чунки бу ерда талабалар ўз ижодий ишларидан кўргазмалар ташкил қилишади. Бу йилги кўргазмада бадиий либос ихтисослиги талабаси Д. Дадашева, ранг-тасвир бўлимидан Д. Спирапуло, дизайн бўлимидан М. Қўзиевларнинг ишлари барчага манзур бўлибди.

Янги йилда талабалар ярим йиллик ишлари кўргазмаси ўтказиш ниятида турган билим юрти жамоасига омад тилаб эртакли, мўъжизали оламнинг синоатлари ҳамиша илҳомга чорлаб турсин дегимиз келади.

Муҳаббат ШАРИПОВА,
ТошДУ талабаси.

ТЕРМИЗ ДУНЁ ПОЛВОНЛАРИНИ ЧОРЛАЙДИ

Мустақиллик шарофати билан мамлакатимизда спортни ҳар томонлама ривожлантиришга ҳам алоҳида эътибор берила бошлади. Ўзбекистонда кўплаб йирик халқаро мусобақалар ўтказилаётгани, унга дунёнинг турли мамлакатларидан спорт усталари ташриф буюраётгани юртимиз нуфузини янада оширмоқда.

Ёш авлодни миллий анъаналар ва қадриятларимизга садоқат руҳида тарбиялаш ҳамда миллий кураш турларини ривожлантириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси 1995 йил апрелида қарор қабул қилган эди. Унда Термиз шаҳрида Ал Ҳаким Ат-Термизий хотирасига бағишлаб ҳар икки йилда бир маротаба миллий кураш бўйича халқаро турнир ўтказилиши кўрсатилган.

Сурхондарё вилояти ҳокимлиги, Жисмоний тарбия ва спорт давлат қўмитаси ҳамда Ўзбекистон Республикаси ёшларининг «Камолот» жамғармаси ташаббуси билан шу йил 4-6 апрель кунлари Термиз шаҳрида миллий кураш бўйича 3-халқаро турнир ўтказилади. Мусобақанинг мутлақ ғолибини Президентнинг махсус соврини — Асакада ишлаб чиқарилган «Нексия» енгил автомашинаси кутмоқда. Бундан ташқари вилоят ҳокимлиги соврини — «Дамас», «Камолот» жамғармаси соврини — «Тико» автомашиналари ва яна бошқа мукофотлар ўз эгасини кутмоқда.

Жанубий Корея, Туркия, Россия Федерацияси, Грузия ва Афғонистонлик кураш усталари ҳозирдаёқ мазкур мусобақада бажонидил қатнашиш истагида эканликларини маълум қилдилар.

(ЎзА)

Фарғонада талаба ва ўқувчи ёшлар ўртасида Республикамиз мустақиллигининг олти йиллигига бағишлаб «Санъатимиз — олтин меросимиз» мавзуида кўрик-танлов ўтказилди. Унда ёш ҳунармандлар, кулоллар, каштачилар, чеварлар, заргарлар ўзлари яратган маҳсулотларини намойиш этдилар.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 1997 йил 11 мартдан бошлаб ҳисоб ва божхона тўловлари учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қийматини белгилади. Бир АҚШ долларининг сўмга нисбатан қиймати 57 сўм 84 тийин миқдорида қайд этилди.

«Камолот» бор жойда

ЯХШИЛИКЛАР ЯХШИЛИККА ЕТАКЛАР

Куни кеча Сирғали туманидаги «Мустақиллик» маҳалласида «Камолот» жамғармасининг туман бўлими ва ХДП туман кенгаши ташаббуси билан қизиқарли учрашув бўлди.

Дарҳақиқат кейинги беш йилликда туманда кенг кўламдаги бунёдкорлик ишлари амалга оширилди. Энг муҳими, турли миллат аҳли бу ерда ниҳоятда аҳил яшамоқда. Сўзга чиққанлар бу ҳақда фахр билан гапиришди. Саҳоватли кишилар сони ошиб боряпти. Ҳайитмурод ота Бобохоновни нафақат Сирғалида, балки Миробод, Яккасарой туманларида ҳам яхши билишади. Ҳайитмурод ота элга савобли ишлар қилишни ҳар кунги иш дастурига айлантирганлардан. Катта бир кошонани бунёд этиб, шу маҳалла ихтиёрига бериб қўйибди. Ҳар қандай қувончли кеча шу ерда ўтади. Отахоннинг «Ёрқин» хусусий корхонаси катта-кичик тадбирларга ҳомий.

Тантанага йиғилган онахонлар, пири бадавлат отахонлар даврага ўзгача файз бағишлаганлигини пайқаш қийин эмасди. Шоира Зулфия Мўминова ўқиган қуйидаги сатрлар эса барчанинг қалбида муҳрланиб қолди.

Ай кунб турнь
ўнин мумкни,
Дунёни олнин
мумкин жимайнб.

Мустақил Ватанимизни улуғловчи шеърларни ўқиган тумандаги 304-мактаб ўқувчилари барчанинг олқишини олди.

Тумандаги «Шабнам» дастаси, «Умид» ёшлар театри ҳам айнан «Камолот» жамғармаси туман бўлими ташаббуси билан ташкил топганди. Ўтган қисқа даврда, улар эл оғзига тушди. Барча республика танловларида иштирок этиб, совриндор бўлиб келяпти. Шу куни ҳам уларнинг шўх яллалари ва ичакузди ҳангомалари барчани хушнуд этди.

Эркин ЭСИРГАДИЕВ,
журналист.

КАМОЛОТ САРИ

Бугунги кунда порлоқ келажак сари қўяётган қадамларимиз ёшларимизнинг қай даражада илм олиши ва ижтимоий ҳаётга бўлган муносабати билан чамбарчас боғлиқ. Ҳукуматимиз томонидан юритилаётган сиёсатда ҳам ёшларга катта ишонч ва умид билдирилаётганлиги яққол сезилиб турибди. Айниқса, яқин вақт ичида ташкил этилганлигига қарамасдан, республикамиз ёшларининг катта қисмини ўз атрофига жамлаб олган ва фаол ташкилотчилик ҳаракатларини олиб бораётган республика ёшлари «Камолот» жамғармасининг дадил одимлаётганлиги барчамизни қувонтиради.

Жамғарманинг Самарқанд вилоят бўлими томонидан амалга оширилаётган ишлар кўлами ниҳоятда кенг. Бугунгача вилоятнинг барча шаҳар ва туманларида, ўқув даргоҳларида, маҳаллаларда жамғарманинг бўлимлари очилган. Яқинда Каттақўрғон шаҳрида вилоят «Камолот» ёшлар жамғармасининг кенгайтирилган семинар-кенгаши бўлиб ўтди. Унда жамғарманинг шаҳар, туман ва ўқув юртлари, маҳаллалар бўлимларининг раислари, ташкилотчилари иштирок этишди. Ушбу катта йиғинни ўтказиш учун айнан Каттақўрғон шаҳрининг танланганлиги бежиз эмас, албатта. Бу ерда амалга оширилган юмушлар диққатга сазовордир. Кенгашдан мақсад ана шу ташкилотчилик ва ишбилармонликни тарғиб қилиш, ўзаро тажриба алмашишдан иборат эди.

Семинар иштирокчилари даставвал шаҳарда амалга оширилаётган спорт ишлари билан танишдилар. Шу куни жамғарма соврини учун стол тенниси бўйича катта спорт мусобақаси бошланди. Бу ерда маҳаллалар билан ҳамкорлик ҳам яхши йўлга қўйилган. Айниқса, «Сармазор» маҳалласи жамғарма жамоатчилик маркази томонидан олиб борилаётган тадбирлар кўпчиликнинг диққатини тортди. Маҳаллада ёшлар билан ишлаш, ёшларни фойдали меҳнатга жалб қилиш, ҳунар ўргатиш, ўзининг яхши самараларини бермоқда. Жамғарма тиббиёт билим юрти билан ҳам яхши алоқани йўлга қўйган. Бу ерда ташкил этилган «Савоб» гуруҳи шаҳардаги ногиронларга, қаровчиси йўқ қарияларга, кам таъминланган оилаларга беминнат ёрдам уюштираётгани таҳсинга лойиқдир.

Ана шу қизғин учрашувлар жараёнида «Камолот»нинг камолот сари интилаётганлиги, шаҳар ва қишлоқ ёшларининг жамғарма атрофига янада фаолроқ бирикаётганлиги маълум бўлди. Ўзаро тажриба алмашув якунида «Камолот» жамғармасининг Самарқанд вилоят бўлими раиси Ш. Насритдинов, Каттақўрғон шаҳар ҳокими Т. Ҳамидов жамғарманинг бугунги кунда олиб бораётган фаолияти, ютуқ ва камчиликлар ҳақида маъруза қилишди.

Уйғун РЎЗИЕВ

Фарғонада вилоят ҳокимлиги, «Камолот» жамғармаси бўлими ва Мудофаа ишлари бошқармаси «Ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш, уларни ҳарбий хизматга тайёрлаш ҳамда ҳарбий чақирув мавсуми якунлари» мавзуида семинар-кенгаш ўтказилди.

Унда ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш, армия хизматига тайёрлаш борасида амалга оширилаётган ишлар, муаммолар муҳокама этилди.

Республика Ёшларининг «Камолот» жамғармаси Шофиркон туман бўлими ташаббуси билан Бухоро шаҳрининг 2500 йиллигига бағишлаб «Мусиқани топ» кўрик-танлови эълон қилган эди. Танлов ҳозиргача 6 та жамоатчилик марказларида ўтказилди. Кўрикни ўтказишдан асосий мақсад ёшларни миллий, замонавий қўшиқ-куй, мусиқага бўлган қизиқишларини янада ошириш, унутилиб бораётган халқ қўшиқларини, термаларини яқиндан ўрганишдир.

Водийдан янгиликлар

«Камолот» жамғармаси Бўз тумани бўлимида «Ёш ижодкорлар» гуруҳи иш бошлади. Асосан қишлоқ ёшларидан иборат бўлган бу гуруҳ аъзолари турли тадбирлар, учрашувлар ўтказиб боришни режалаштирдилар. Ана шундай ижодкорларнинг тўпламини чиқаришни ҳам «Камолот» жамғармаси туман бўлими ўз зиммасига олди.

* * *

Андижонда яшаб ижод қилаётган бир гуруҳ ёшлар «Бобур» жамғармаси томонидан таъсис этилган мукофотларга сазовор бўлдилар. Мукофотлар ҳар йили ёш шоирлар, журналистлар, мусаввирлар, меъморлар, ҳунармандларнинг энг яхши ишлари учун бериб борилади.

Муҳаббат ОТАМИРЗАЕВА
«Туркистон» мухбири

"ТУРКИСТОН"
газетаси реклама учун энг қулай имконият
Реклама ва эълонлар учун
тел: 33.95.97 , 33.79.69

Қоровулбозорлик ёшлар

«ТУРКИСТОН»НИНГ Қоровулбозор нефтни қайта ишлаш заводи қурилишидаги МУХБИРЛАР ТАЯНЧИ ХАБАР ҚИЛАДИ

Хабарингиз бордир: Бухорода нефтни қайта ишлайдиган улкан корхона барпо этилмоқда.

Ҳозир қурилишда айни қизғин, ҳал қилувчи дамлар бошланди. Бинокорлар ва энергетиклар замонавий бу иншоотни шу йилнинг июнь-июль ойларида фойдаланишга топширишга бел боғлаганлар.

Қурилишда меҳнат қилаётган 7 мингдан зиёд бунёдкорларнинг асосий қисми ёшлардир. Шу боис, «Туркистон» таҳририяти Қоровулбозорда ўзининг Мухбирлар таянчини ташкил этди. Мухбирларимизнинг вазифаси қурилишда содир бўлаётган ҳар бир янгиликни мутарийларга етказиш, бу ерда меҳнат қилаётган ёшларнинг ҳаётини ёритиб бориш, камчилик ва муаммоларни рўй-рост кўрсатиб бериш, бир сўз билан айтганда, Қоровулбозордаги ноёб иншоот қурилиши солномасини яратишга баҳоли-қудрат улуш қўшишдан иборат.

Мухбирлар таянчи аъзолари орасида завод қурилиши дирекцияси ишлаб-чиқариш техникаси бўлими бошлиғи Очил Шарипов, Қоровулбозор тумани газетаси муҳаррири Баҳром Солиев, «Туркистон» мухбирлари бор.

Қуйида улар тайёрлаган дастлабки хабарни эътиборингизга ҳавола этамиз.

Бухоро нефтни қайта ишлаш заводи дунёдаги шу турга мансуб иншоотларнинг ноёбларидан ҳисобланади. Бензин, мазут каби нефть маҳсулотлари ишлаб чиқариладиган мазкур завод қурилишида ҳамюртларимиз қатори французлар ва турклар ҳам тер тўкишмоқда. Бу ерда Япония, Англия каби ривожланган давлатларда ишлаб чиқарилган технологиялар қўлланади. Қоровулбозор нефтни қайта ишлаш заводи Ўзбекистон учун қандай аҳамиятга эга. Биринчидан у: мамлакатимизнинг ёнилғи-энергетика мустақиллигини таъминлайди, иқтисодини бақувват қилади. Иккинчидан Бухоро, Навоий ва Қашқадарё вилоятларидаги аҳолининг ижтимоий, иқтисодий аҳволини тубдан ўзгартириб юборди, минглаб ёшларни иш билан таъминлайди. Ҳар қандай давлат учун зарур бўлган касб-кор — нефтни қайта ишлаш соҳасини таркиб топтиради ва янги ишчи сулолаларини вужудга келтиради.

Завод қурилишида 168 та катта—кичик иншоотлар бор. Уларнинг 31 таси қурилиши тугалланиб, қабул комиссиясига топширилди. Бошқа иншоотларнинг 70-80 фоизида қурилиш ишлари тугалланди. 15 июнга қадар бу объектлар тўла ишга туширилиши керак. Яқинда эстакада қурилиши тугалланди. Куқдумолоқдан олиб келинадиган нефть хом ашёси учун резервуарлар, насос станцияси, 2 та ҳовуз, Қуйимозор конларидан қувур тортиб келинди. Қозонхона битказилди. Водопровод, канализация тармоқлари қурилиши тугалланди. 300 гектардан зиёд майдонни ишғол этган корхона қурилишида 19 та пудрат ташкилоти ишлаяпти. «Бухоронефтзаводқурилиш», «Бухороқурилиш», Сувхўжалиги объектлари қурилиши трестлари, «Қаршиқурилиш», «Аму Бухоро канал» ташкилотларининг бинокорлари асосий иншоотларни барпо этишмоқда.

Қоровулбозордаги бу улкан корхонада ишлайдиган ишчилар, инженер-техник ходимлар учун бир ва икки қаватли, саҳни 8 сотих бўлган мингга яқин шинам коттеж уйлар ҳам қурилаяпти. Бу ишларни «Қаршиқурилиш» бирлашмасига қарашли 15-кўчма механизациялашган жамланма бинокорлари айниқса тез ва сифатли бажармоқда.

— Биз 63 та коттеж қуряпмиз, — дейди жамланма бошлиғи Мурод Худойқулов, — аксариятининг қурилиши тугалланиб, қабул комиссиясига топширилди. Қурувчиларимиз яна 620 ўқувчига мўлжалланган мактаб ҳам барпо этишмоқда. Уни июнь ойида битказамиз.

Жамланмада асосан ёшлар меҳнат қиларкан. Жамоа аъзоларининг ўртача ёши ўттиз бешда. Жамланманинг асосий бригадалари жамоаларини Абдумурод Суюнов, Ўктам Турсунов, Ниёз Рўзиев, Қобул Аннаев каби ёшлар бошқаришади.

— Унумли ишлашимиз учун барча шароитлар бор, — дейди А. Суюнов. — Вазифаларимиз аниқ, бинокорлик ашёлари вақтида келтирилмоқда. Шунинг учун тез ва сифатли ишлаяпмиз. Маошимиз ишимизга яраша: 4,5—5 минг сўмдан.

«Бухоронефтьзаводқурилиши» тресті корхонанинг ишлаб чиқариш биноларини барпо этади. Унинг 1-вакиллиги мастери Дилшод Бозоров билан суҳбатлашдик.

— Корхонанинг бир маромда ишлаши учун 150 дан зиёд иншоотлар зарур, — дейди у. — Биз ана шулардан бири-сув насос станциясини барпо этяпмиз. Кўриб турганингиздай бу ерда ҳам асосан ёшлар ишлайди. Жамоамиз аъзоларининг ўртача ёши 25 да. Уларнинг кўпчилиги кечагина қишлоқда мол боқиб, пахта экиб юрган йигитлар. Менинг ўзим деҳқоннинг фарзандиман. Қурилишга келиб, ҳунар ўргандим. Тошкент Транспорт институтида сиртдан ўқияпман.

Шофирконлик Ҳаким Ёқубов ва Искандар Файзиев, Тўлқин Тошев каби йигитлар ҳам шу улкан иншоот қурилишига келиб ҳаётларида янги мазмун, янги мақсадга эришганликларини, янги касбкорлик бўлишганини билдиришди.

— Қурувчилар асосан ётоқхоналарда яшар экан...

— Шароитимиз яхши, — деб жавоб беришди улар. — Телевизор бор, ошхоналардаги овқатлар ҳам мазали, қийинчилик йўқ.

— «Камолот» жамғармасининг вилоят ва туман бўлимлари қурувчи ёшлар ўртасида тадбирлар ўтказиб турадими? Масалан, ётоқхоналарда ёки сменалар ўртасида ишдан сўнг концертлар, учрашувлар, суҳбатлар уюштиришадими?

— Йўқ. Биз бундан бехабармиз.

Олти мингга яқин навқиронлар меҳнат қилаётган иншоот қурилишининг бошқа участкаларидаги ёшларга ҳам шундай савол бердик. Улар ҳам аниқ жавоб бера олмади. «Камолот»нинг туман ва вилоят бўлимлари раҳбарлари буни ўйлаб кўришларига ишонамиз. Зеро, республикамизгина эмас, балки бутун жаҳон Ўзбекистоннинг ёнилғи-энергетика мустақиллигини таъминлайдиган асосий иншоотлардан бири бўлмиш мазкур қурилишни диққат билан кузатиб бормоқда.

Ёшлар ҳуқуқи

«МЕНИ ИШДАН БЎШАТИШМОҚЧИ...»

«Мен хўжаликда бош муҳандиснинг ўринбосари вазифасида ишлардим. Хўжалик раҳбаримиз «штатларимиз қисқараяпти, сиз ўзингизга иш топинг» дейишди. Энди нима қилишга ҳайронман. Ишга кирганимга ҳам бир йил бўлди. Аммо, меҳнат таътилига ҳам чиқмадим. Ким мени ҳимоя қилади? Иш топгунча рўзғорни боқиш ҳам... Қонун бизни ҳам ҳимоя қиладими?

Раҳмон АСАДОВ,
Фарғона вилояти»

«Ўзбекистон Республикасида корхоналар тўғрисида»ги қонунга асосан ходимлар сони (штати)ни қисқартириш, штатлар жадвалини тасдиқлаш фақат иш берувчига берилган ҳуқуқдир.

Шунинг учун лавозими қисқарган ходим Ўзбекистон Республикаси Меҳнат Кодексининг 102-моддасига биноан камида икки ой олдин ишга қабул қилиш ва ишдан бўшатиш ҳуқуқига эга бўлган мансабдор шахс томонидан ёзма равишда огоҳлантирилиши керак. Агар икки ой олдин огоҳлантиришнинг имконияти бўлмаса, ходим билан иш берувчи ўртасидаги келишувга мувофиқ икки ойлик пуллик компенсация билан алмаштирилиши мумкин.

Ходимга икки ой олдин огоҳлантириш муддати давомида бошқа иш қидириш учун иш ҳақи сақланган ҳолда ҳафтасига камида бир кун жавоб берилади. Ҳафта давомида қайси кун ходимга иш қидириш учун берилиши иш берувчи томонидан белгиланади.

Иш берувчи камида икки ой олдин ходимнинг касби, малакаси, мутахассислиги ва меҳнат ҳақи миқдорини кўрсатган ҳолда, бўлажак ишдан озод қилиш тўғрисидаги маълумотларни маҳаллий меҳнат органига маълум қилиши шартдир. Шу давр мобайнида иш берувчи ишдан озод қилинадиган ходимни бошқа иш билан таъминлаш чораларини кўриши зарур. Яъни шу корхонада ходимнинг мутахассислиги, малакаси бўйича бўш лавозим бўлса, иш берувчи унга бу лавозимни таклиф қилиши ва ходимнинг розилиги билан у ўша ишга ўтказилиши керак. Тушунарлики, агар бўш лавозим бўлмаса, албатта, ходимга бошқа иш таклиф қилинмайди.

Огоҳлантириш учун белгиланган икки ой ўтмасдан олдин ходимнинг ишдан бўшатилишига фақат икки томоннинг келишувига асосан йўл қўйилади.

Агар бир лавозимда бир неча ходим ишласа, одамлар сони (штати) қисқариши муносабати билан меҳнат шартномаси бекор қилинганда ишда қолдириш учун имтиёзли ҳуқуқ Ўзбекистон Республикаси Меҳнат Кодексининг 103-моддасига мувофиқ малакаси ва меҳнат унумдорлиги юқорироқ бўлган ходимларга берилади.

Қонун талабларига амал қилган ҳолда иш берувчининг икки ой давомида кўрган барча чораларига қарамасдан ходимни ўз лавозимида қолдиришни ёки уни бошқа ишга ўтказишнинг имконияти бўлмаса, ходим Ўзбекистон Республикаси Меҳнат Кодексининг 100-моддасини 1-банди билан ўз вазифасидан озод қилинади. Башарти, жамоа келишуви ёки жамоа шартномасида бу ҳолда касаба уюшма қўмитаси ёки ходимлар бошқа вакиллик органининг олдиндан розилигини олиш назарда тутилган бўлса бундай розиликни олмасдан туриб ишдан бўшатишга йўл қўйилмайди.

Ўзбекистон Республикаси Меҳнат Кодексининг 67-, 109-моддалари талабларига мувофиқ, ходимлар сони (штати) қисқариши муносабати билан ишдан бўшатилган ходимга ўртача ойлик иш ҳақи миқдорида ишдан бўшатиш нафақаси тўланади.

Ходимнинг охирги иш куни меҳнат шартномаси бекор қилинган кун деб ҳисобланади. Меҳнат шартномаси бекор қилинган куни иш берувчи ходимга унинг меҳнат дафтарчасини ва меҳнат шартномасининг бекор қилиниши ҳақидаги буйруқнинг нусхасини бериши шарт.

Агар меҳнат дафтарчаси ходимга ўз вақтида берилмаса, ёки ходимнинг турар жой манзилига меҳнат дафтарчасини олиб кетиши зарурлигини кўрсатиб хат юбормаса, меҳнат дафтарчасини барча ушлаб турган вақти учун иш берувчи ҳақ тўлайди.

Ходим меҳнат шартномаси бекор қилинган кундан бошлаб 10 календар кун мобайнида маҳаллий меҳнат органида иш қидираётган шахс сифатида рўйхатдан ўтиши керак.

Ходим ишдан бўшагандан сўнг иккинчи ой давомида ҳам ишга жойлаша олмаса, ойлик маош бериладиган куни иш берувчи номига иккинчи ой учун ҳам ишдан бўшаганлик нафақасини тўлашни сўраб ариза билан мурожаат қилишга ҳақли. Бу ҳолда у албатта паспортини ва меҳнат дафтарчасини кўрсатиши зарур. Агар ходим ишдан бўшагандан сўнг учинчи ойда ҳам ишга жойлаша олмаса, маҳаллий меҳнат органи берган маълумотномага биноан учинчи ой учун ҳам олдинги иш жойидан ўртача иш ҳақи олиш ҳуқуқига эга.

Энди йиллик меҳнат таътили бериш масаласига келсак, барча ходимларга ҳар йили касаба уюшма қўмитаси ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органи билан келишиб тасдиқланган жадвалга мувофиқ меҳнат таътили берилади. 1996 йил 1 апрелдан бошлаб йиллик асосий таътил ходимга биринчи иш йили учун олти ой ишлагандан кейин берилади. Иш берувчи таътил бериш вақти ҳақида ходимни таътил бошланишидан камида 15 кун олдин хабардор қилиши керак.

Агар ходим бир неча йил давомида меҳнат таътилидан фойдаланмаган бўлса, ишдан бўшаган вақтда унга иш берувчи барча йиллик асосий ва қўшимча таътиллар учун пуллик компенсация тўлайди.

Юқорида кўрсатиб ўтилган масалалар бўйича низо келиб чиққанда ходим корхона жойлашган туман судига ариза билан мурожаат қилишга ҳақли.

Иш билганга...

ИШЛАГАН ЯХШИ ЯШАЙДИ

ЁКИ БИР ТАДБИРКОР ЁШ ОИЛАНИНГ ШАХСИЙ ТОМОРҚАСИДАН ОЛАЁТГАН ҚЎШИМЧА ДАРОМАДИ ҲАҚИДА БАЪЗИ БИР МУЛОҲАЗАЛАР

Ростини айтсам, таҳририятдан шахсий томорқа, ундан олинадиган даромад хусусида мақола ёзиш топшириғини олганимдаёқ кўнглимга ғул-ғула тушиб қолди. «Қандай буларкин, ким ҳақида ёзсам экан?» деган сўнгсиз саволлар, саволлар...

Биз баъзида тўғри гапни айтишдан истиҳола қиламиз. Қалбимиздаги истак ва ҳоҳишларимизни кимлардандир яшириб, қўлимиздан келадиган ишга уринишни ўзимизга эп билмаймиз. Натижада орзу-орзулигича қолиб кетганидан ўкиниб юрамиз. Зеро, ўзини-ўзи енга олганларгина, қалб амрига қулоқ тутиб иш кўрадиганларгина бахтиёр кишилардир. Бундай одамлар бор экан, элу-юртнинг юки ерда қолмайди. Тўғри, инсон қилаётган иши, касби, айниқса олаётган даромади ҳақида камроқ гапиришни хуш кўради. Гапирганда ҳам бироз ошириб, бироз яшириб гапиради. Бу албатта инсоннинг феълига, тажрибасига, олган тарбиясига хос бўлган хусусиятдир.

Инсон фидокорона меҳнати, она ерга муҳаббати туфайли бахт топади, бири икки бўлади. Фарзандларига боғу-роғларни, файзли далаларни, гўзал шаҳарлар-у, сўлим қишлоқларни ўзидан мерос қилиб қолдиришга интилади. Ер юзини эр очади, очил дастурхон ҳам туганмас ҳазина ҳам мана шу замин. Ана шу ҳазинани очиш калити эса фидойи — МЕҲНАТ эканлиги ҳеч кимга сир эмас.

Тошкент туманида боғдорчилик ва сабзавотчиликка ихтиссослашган, нафақат Тошкент вилоятида, ҳатто республикада донг таратган Муҳаммаджон Фозилов номли жамоа хўжалиги бор. Хўжалик деҳқонлари, соҳибқиронлари кўп йиллардан буён пойтахтликлар дастурхонига сарҳил мевалар, ширин-шакар узуму, турли-туман сабзавотларни тортиқ қилишади.

Жамоа хўжалиги ёшларнинг фидокорона меҳнати, ташаббуслари ҳамда уларнинг амалга ошираётган ишлари ҳақида айтишни бошқа бир мақоланинг мавзуси эканлигини эслатган, ҳолда асосий мақсадга ройиш билдирайлик.

Сўлим боғ кўчалардан бирида ака-ука Ортиқовлар истиқомат қилишади. Оила бекаси Ўктамга ҳам ота, ҳам ака ўрнидаги меҳрибон инсондир. Оила бекаси Ўктамхон ҳам муаллима. У укалари, овсинлари ва фарзандларига, оиланинг тинч-тотув умригузаронлик қилишга бош-қош бўлаётган оқила аёлдир. Мана шу хонадонда ўн киши бир қозондан ош-овқат ейди. Ҳар бирининг ўзига яраша қиладиган юмуши, ўзига яраша қўшимча топшириғи, ўзига яраша ташвиши бор.

Боғ кўча оралаб борсангиз, баланд сўрига дид билан ток навдалари тараб қўйилган дарвозага рўбарў келасиз. Шинамгина ҳовлига кириб борар экансиз, бу ердаги саранжом-саришталикни кўриб, кўнглингиз яйрайди. Хонадон соҳибию соҳибаси шаънига тасаннолар айтасиз. Бу ерда ҳамма нарса режа билан қилинганлигини кўриб, ҳайратга тушасиз. Ўзингиз ҳам шундай иш тутишга аҳд қиласиз.

12 сотихли ҳовли айланасига уй-айвон ва ёрдамчи хўжалик бинолари билан ўралган. Мевали дарахтлар ҳам расамади билан экилган. Ортиқча биронта шох шаббани кўрмайсиз. Икки буйра ўрнича келадиган ерга гир айлантириб плёнка ўралган. Бу ерда ҳар йили помидор ва резаворлар етиштирилади. Хонадон соҳибининг айтишига қараганда, ҳар йили шу ернинг ўзидан қўшимча ўртача — 20—30 минг сўмлик даромад олинаркан.

— Қуш тинса тинади-ю, инсон боласи тиним нималигини билмайди. Оиладаги аҳилликнинг, тотувликнинг, қут-барака ва тўкинчиликнинг асоси ҳам қилаётган меҳнатларимиз самарасидир, — дейди Шавкат Ортиқов. — Эртанинг ризқи — бугунги ғайратга боғлиқ, дейишади-ку. Астойдил тер тўкиб, меҳнат қилган киши бировга муте бўлмай, фаровон яшайди.

«... Аҳолига ажратилган шахсий томорқаларнинг янада ривожланиши ва мустаҳкамланишига жиддий эътибор бериш даркор», деганларида муҳтарам Юртбошимиз мутлақо ҳақ эканликларини ўзингиз кўриб турибсиз. Чунки, томорқадан чиққан маҳсулотлар энг аввало оиламиз эҳтиёжини қоплайди. қолаверса, қўни-қўшни, ёр-бирордарлардан ортгани ички бозорни маҳсулотлар билан тўлдиради-ку.

Дарҳақиқат, кичик бир оиланинг шаҳсий томорқадан олган, олаётган даромади ҳақида сўз юритар эканмиз, бу албатта оиланинг эҳтиёжларини тўлдиради, муҳими оила фаровонлигини, қут-баракасини оширади. Тўғри, жуда кўпчилигимиз бу ишга эътибор бермаймиз, эътибор берганда ҳам уни пала-партиш бажаришга ўрганиб қолганмиз, чоғи.

Шуни алоҳида таъкидлашни истардимки, мен оддийгина оиланинг арзимаган, икки буйра келар-келмас ерга қилган меҳнати ҳақида сўз юритдим холос. М. Фозилов номли жамоа хўжалиги ҳудудида бундай тадбиркор оилалар кўплаб топилади.

Шуни мамнуният билан айта оламанки, ўтган йили Шавкатжоннинг укаси Султонмуродга М. Фозилов номли жамоа хўжалиги бошқарувининг қарорига асосан шахсий томорқа учун ер ажратилди. Уч ака-уканинг саъй-ҳаракатлари туфайли бу томорқага ҳам ўзига хос тамал тоши қўйилди. Ҳадемай, бу ернинг ҳам шарофатли ҳосилидан элу-юрт баҳраманд бўлишига ҳеч шак-шубҳа йўқ.

Шавкат ҚУЛИБОЕВ,
«Туркистон» мухбири.

Долзарб мавзу

Хўжамурод Қайипназаров: «ҚИММАТБАҲО ҚОҒОЗЛАР БОЗОРИДА ҚАТНАШИНГ!»

Қорақалпоғистонда ҳам мулкдорлар синфи шаклланмоқда. Бу жараёнда ёшлар яқиндан иштирок этмоқда. Ишбилармонлик ва тадбиркорликни ривожлантиришда қимматбаҳо қоғозлар бозори муҳим аҳамият касб этади. «Қарақалпақстан жаслары» газетаси мухбири А. ТЎРЕКЕЕВА Ўзбекистон Республикаси Фонд биржаси Қорақалпоғистон бўлими раиси Хўжамурод ҚАЙИПНАЗАРОВ билан суҳбатлашди.

— Қорақалпоғистонда қимматбаҳо қоғозлар бозорининг шаклланиши жараёнига қисқача тўхталсангиз!

— Ўзбекистон Республикаси Фонд биржасининг Қорақалпоғистон бўлими 1995 йилнинг октябрь ойида очилди. Биз ўша йили жами қиймати 36,5 миллион сўм бўлган 32727 дона акция сотдик. Ўтган йили эса уларнинг миқдори 206366 донага, сотув миқдори 191,5 миллион сўмга етди. Бизнинг ишимиз қимматбаҳо қоғозларни сотувчилар билан сотиб олувчилар орасидаги муомалани уюштириб беришдан иборат.

— Ҳар қандай корхонанинг акциялари ҳам сотувга қўйилавермаса керак?!

— Албатта. Бирор ҳиссадорлик жамиятининг қимматбаҳо қоғози сотувга қўйилишидан олдин ўша корхонанинг иқтисодий аҳволи, истиқболи батафсил ўрганиб чиқилади. Чунки қимматбаҳо қоғозни сотиб олган фуқаролар бундан фойда кўришлари лозим. Бундай фойдани эса рақобатбардош маҳсулот ишлаб чиқарадиган корхонанинг акциясини сотиб олгандагина олиш мумкин!

— Бозор иқтисоди, савдо-сотиқ, тижорат даллолларсиз амалга ошмайди. Қимматбаҳо қоғозлар бозори ҳам бундан холи бўлмаса керак?

— Бугунги тижоратчилар тилида даллолларни брокерлар деб аташади. Ҳозирги кунда Нукусда 3 та, Хўжайлида 1 та брокерлик идорамиз бор. Улар ўз ишини бугунги кун талаблари даражасида ташкил этишга ҳаракат қилмоқда. Қимматбаҳо қоғозлар бозорида ёшларнинг фаолроқ қатнашишларини истар эдик. Сабаби ёш авлод бозор иқтисоди тамойилларини чуқур ўрганишлари шарт!

— Ёшларга қимматбаҳо қоғозлар соҳаси мутахассиси бўлишлари учун қандай шарт-шароитлар яратилган?

— Тошкент Молия институти ва Тошкент Иқтисодиёт дорилфунуни ҳузурида махсус курс очилган. Уларни Қорақалпоғистонлик 40 нафарга яқин йигит ва қиз битириб чиқиб, биржамиз тизимида, бошқа молия муассасаларида ишламоқдалар.

— Қорақалпоғистондаги ҳиссадорлик жамиятлари сони ортиб бормоқда. Улардан қайсилари чиқарган қимматбаҳо қоғозлар истиқболли бўлмоқда?

— Биринчи навбатда «Бурон», «Кабель», «Дори-дармон», «Қорақалпоқ дон маҳсулотлари», «Хўжайлиёғ», «Хўжайлигуруч» ва бошқа қатор ҳиссадорлик жамиятларини тилга олишни истардим. Улар ўз ҳиссадорларига мунтазам равишда дивиденд яъни ҳисса бериб бормоқдалар. Биз қимматбаҳо қоғозлар бозори ишини янада такомиллаштирамиз. Сабаби мустақил Ўзбекистонимиз, шу жумладан, Қорақалпоғистонда иқтисодий ислоҳотлар тақдири маълум маънода қимматбаҳо қоғозлар бозорига ҳам боғлиқ. Шу боис, ёшларга қарата «Қимматбаҳо қоғозлар бозорида қатнашинг, мулкдорлар синфининг аъзоси бўлинг!» дегимиз келади.

ТАШРИФ

Ҳадиябону ОЧИЛОВА, Бухоро шаҳридаги 6-сон ўрта мактабнинг 4синфида ўқийди. Унинг шеърларини ўқиб, атак-чечак қадамларидан, жажжи сўзларининг кудратидан кувондик. «Сўзларинг бундан-да равон, туйғуларинг янада гўзал бўлсин». — деб ният қилдик.

Қалдирғочдай ёзайин қанот,
Навруз сузин айтайин, Сизга.
О, Ҳаёт бу энг ширин баёт,
Чечаклар-ла кулайин бирга.

Майсалардай югуриб борай,
Тарновларда йиғлар сумалак,
Мовий осмон кенгликларида
Қаранг менинг кўнглим-камалак.

* * *

Беғубор осмонимни
Қопламасин қоралик.
Тинчлик булсин заминда
Биз усиб улгаайлик.
Боболарим ҳикмати
Юрагимга жо қилдим.
Қалбимга кулоқ тутиб,
Ватан ишқини билдим.
Қуръонимиз кўнгилда,
Ҳақ йулини топармиз
Шу йулдан бориб кутлуғ
Узбекистон булармиз.

* * *

Мен-ку жажжи бир қизалоқман
Балким шеърим шеърдек туюлмас.
Балким дилдан чиққан тилагим,
Кимларгадир завқ бермай қолмас.
Майли булсин шеърим баёндек,
Шу баёним айтаман дилдан.
Фақат сендан илтижо ҳаёт,
Эътиборсиз қарама менга...
Вақти келиб улғайиб, усиб
Шоирона булар сузларим,
Балким шунда кувониб-жушиб
Одамлар ҳам ўқир шеърларим...
Калбимда бир ғунчага ухшаш
Тилакларим пайдо булади,
Шу тилак-ла кукка интилиб,
Оллоҳимдан илҳом сурадим

АРМОН

Армон. Дунёда дийдор армонидан ҳам ортиқроқ азоб бормикан. Кечагина жилмайиб турган, сизга ҳамдам ва ҳамнафас бўлган қадрдонингиз бугун йўқ. Йўқ, йўқ, марҳумлар ҳамиша уйғоқ, ҳамиша бизнинг атрофимизда парвонада. Уларнинг руҳи покларни йўқламоқ ва эзгу сўзларимизни бағишлаб дуо қилмоқ ғоят савобли ишдир.

Газетамизда очилган «Армон» саҳифаси орамиздан бевақт кетган ижодкор инсонларга бағишланган. Сиз азизлардан хотираларингиз ва дил сўзларингиз битилган мактубларингизни кутиб қоламиз.

Илҳомжон қисқа умр кўрди, бироқ ёзган шеърлари, камтарлиги, меҳнатсеварлиги ва оққўнгиллилиги билан ҳаётда дўст-биродарлари, уни яқиндан билганлар кўнглида абадий из қолдирди. Бир шеърида у шундай ёзади:

Мен шеърдан истамам асло шон-шуҳрат,
Фақат у дилимга бўлсайди малҳам.

Ана шундай самимий шеърлардан сизнинг эътиборингизга ҳавола этишни лозим топдик. Илҳомжон Бадаловга эса оллоҳнинг муборак раҳматини тилаймиз.

«НАФИС ГУЛЛАРИМДА ИСИНГИЗ ҲАМОН...»

Бугун... яна сизни тушимда кўрибман. Юрагим беҳаловат уриб, энтикиб кетаяпман. Худди бугун сиз уйимизга кириб келадигандек ҳушайсиз. Эрталабданоқ сиз яхши кўрган таомларни тайёрлашга киришдим. Негадир шундай қилгим келди. Қўшни хонадан эса ўша иккимиз севиб тинглайдиган Охунжон Мадалиевнинг қўшиқлари таралади:

Еганин ош деманг, ёлғиз аёлнинг,
Шайтон товоғига қўлин солади.
Дастурхон бошида дадасин қумсаб,
Е ўғли, е қизи йиғлаб қолади.

Қўшиқни охиригача тинглашга бардошим етмади... Эх, Илҳом ака, сизсиз яшаш нақадар оғир. Аввалгари қандай гўзал қўшиқлар тинглардик. Уларнинг барчасини гўёки сиз айтаётгандек туюлардилар менга. Энди эса... юраги «Отажон» деб йиғлаб турсада, кўзлари кулиб «Онажон» деб мени юпатувчи иккита қўшиғим бор. Сиздан менга бебаҳо ёдгорларим — Хуршидбек ва Ҳуснидахон деган дунёдаги энг ғамгин қўшиқларим бор. Уларга термулиб уксийман, таскинларини тинглаб эса кўнглим усади.

Хуршидбек худди ўзингиз. Ёзув столингизда ўтириб сиз ўқиган китобларни варақлайди, ёзганларингизни кўзларига суртади. «Дадамга ўхшаган журналист бўламан», — дейди. Қанийди, сизга ўхшаса... Нафақат Водил қишлоғи, бутун туман, вилоят аҳли танирди сизни. Камтар ва очиқ чеҳрангизу самимиятингиз билан барчанинг қалбига кириб боргандингиз. Ўттиз олти ёшингизда куйдириб кетдингиз ҳаммамизни.

Ҳовлимиз этагидан қирларга қараб тўймайман. Баҳорнинг нафаси келаяпти, Илҳом ака!

Ўша сиз ва биз севган баҳорнинг. Ернинг илиқ тафтидан потраб турган бойчечаклармикан-а... Қабрингизни силаб тафтингизни сезаяпман. Сиз бизни ташлаб кетмагансиз... Фарзандларимнинг бойчечак нафасларидан энтикиб кетаман. Қизгинамнинг қошлари, ўғлимнинг кўзлари, сочлари худди сизникидай. Уларга топиниб сизни топавераман. Иккаласиниям қалбимга маҳкам босиб нафасларингизни сезаман... Сиз биз билан ҳамиша биргасиз, Илҳом ака!

Инсон эдингиз покиза,
оқил,
Лафзи поку бегубор оқдил.
Ҳалолликда қалбингиз
офтоб,
Оҳким ўтди умрингиз
шитоб.
Меҳрингиз мисоли соф
булоқ эди,
Жисмингиз чароғон бир
чироқ эди.
Оламда борканман ўчмас ҳеч
қачон,
Нафис гулларимда исингиз
ҳамон.

Рафиқангиз Кимёхон.

Сиз ўқиганингиз ушбу дилсўзларни фарғоналик иқтидорли журналист Илҳомжон Бадаловнинг рафиқаси Кимёхон Бадалова ёзган.

Илҳомжон Бадалов Тошкент Давлат педагогика институтининг тарих факультетини тамомлаган. Аввалига Фарғона туманидаги 19-ўрта мактабда дарс берган. Унинг бадиий ижодга бўлган қизиқиши кейинчалик туман «Шонли меҳнат» газетасига етаклаб келади. Газетада бир неча йил бўлим мудири бўлиб ишлади.

БОЛАЛИГИМ

Болалигим! Қайларда
қолдинг,
Қайда қолдинг беташвиш
дамлар.
Оловлигим, қайларда
қолдинг
Қайдан келдинг, эй, ғусса,
ғамлар?
Эй кўзларим, нега сиз
бугун
Бунча маюс бўлиб
қолдингиз?
Юрагим айт, сенда не
тугун,
Урмоқдасан не учун ҳиссиз?
Наҳот ўтмиш бугундан кўра
Тотли бўлса, ёруғроқ бўлса.
Наҳот энди ёрқин хотира
Бугунимни хира айласа?
Наҳот энди бор умидларим
Сароб каби йўқолса бирдан.
Шодлик ғамга таслим бўлса
жим.
Наҳот, дунё шундай яралган?
Менинг қилган нидоларимга
Жавоб келар айтингчи қайдан?
Нуқта қўйиман, дафтаримга,
Эрта ёруғлигим бормикан...

ВИДОЛАШУВ

Саболар... гул шохин тебра
тиб,
Саболар... гул исин таратиб,
Айлашиб гулларни пари
шон,
Айлашиб дилларни пари
шон,
Охири қайгадир кетдилар!..
Димоқда гул исин қолди
риб,
Дилларда ишқ изин қолди
риб,
Айириб гулларни ородан,
Айириб дилларни оромдан,
Ташлаб сўнг бирма-бир
кетдилар!..
Саболар...

ЯШАШ ДАРДИ

Интилиб яшаймиз
нималаргадир,
Ўйлаймиз қачондир бегам
яшашни.
Ҳар кимнинг дилида орзуси
бордир,
Қандайдир ташвишлар қотирар бошни.

Кимлардир уй қилиш ташвиши билан,
Қулоғига кирмас асло бошқа гап,
Кимнинг хаёлида бошқа бир «план»:
«Тинчисам энг кенжа ўғилни уйлаб.»

Кимлардир пул дарди, мол дунё дарди,
Интилар бирини икки қилишга.
Ким мансаб дардида кимга ёр дарди,
Хуллас тирик жонки юрар ташвишда.

Интилиб яшаймиз нималаргадир
Интилиб яшаймиз сўнгги кунгача
«Фалон ишлар битса тинчийман», деймиз,
Агар тинчимаса умр унгача...

***

Рафиқам Кимёхонга.

Бизларни айирди тақдирми,
фалак,
Ё сенми айбдор, ё менда
гуноҳ.
Куй, энди, йиғлама меҳрибонгинам,
Энди бефойдадир кўз ёш,
оҳу воҳ.
Ўтган дамлар учун чекма
изтироб
Азобга қўймагин менинг
руҳимни
Ахир, тақдир иши шундай экан-да
Ким ҳам истар эди бевақт ўлимни.
Хотиралар қўлин тутмагил кўп гал
Дилни ўртаса-да алам, армон, дард.
Фақат сен қайғудан бўлгин бегона,
Мен учун йиғлама, ёшларингни арт.

МУҲАББАТ

Ўша илк муҳаббат — илоҳий қудрат
Менинг қўлларимга тутқазди қалам.
Мен шеърдан истамам асло шон-шуҳрат
Фақат у дилимга бўлолсин малҳам.

Уйқусиз тунларим хаёллар ўртар.
Пинҳона ажиб бир суҳбат қураман.
Сенинг ёдинг билан тонгларим отар,
Қуёш нурларида сени кўраман.

Бироқ сен севгимдан мутлақ бехабар,
Бепарво ўтарсан менинг ёнимдан.
Қандай севишимни билсайдинг агар,
Шунчалар бағритош бўлмас эдинг сан.

Яқиндир орамиз фақат бир қадам.
Аммо бу қадамим қўймоқ осонмас,
Диллар эса олис юлдузлардан ҳам
Икки юлдуз асло учрашган эмас.

Муҳокама учун мавзу

ЭРНИНГ ЭТИГИНИ ЕЧИШ...

«Эр қилиш осон, этигини ечиш қийин» — деб қўярдилар раҳматли бувим. Бувимларнинг бу ҳикмат тўла гапларини маъносига эса энди етаётирман. Кўз ўнгимда эркакнинг қўпол, чанги ёки лойга ботган этикларини ечаётган нозик бармоқлар келарди. Йўқ, мен оғир этикларни киядиган эркакка турмушга чиқмайман, деб қўярдим ичимда.

Ҳа, ҳаммамиз ҳам эримиз ишдан келса, ҳузурига кулиб чопиб чиқамиз. Олиб келган харидларини ёки анвойи гулларини раҳмат дея қўлидан оламиз. Борингки, костюмини илдириб қўямиз. Аммо, пойафзалини ечиб қўямизми? Йўқ, баъзан унда-бунда, бир йилда бир мартамиёй. Чунки, эрнинг этигини ечаётган пайтимиз биз ундан бир пағона паст эканлигимизни ҳис этишимиз даркор.

Пойафзални тозалаш учун қандайдир яширин меҳр, ҳеч кимга кўрсатилмаган самимият, алоҳида эҳтиром лозим бўлади. Том маънода эгилмоқ керак бўлади. Тўғри, бувим ҳикматли сўзларни айтаётганларида, эрнинг этиги орқали бутун бир ҳаёт қийинчиликларини шу битта сўзга жойлаштирганлар.

Турмуш ниҳоят оғир, одамлар мураккаб деймиз. Аслида шундаймикин. Ҳозирги кунда ажралиш учун ариза берган оилаларни ишини дастлаб кўриб чиқиш маҳалла хотин-қизлар кенгашига, маҳалла фуқаролар йиғинига топширилмоқда. Шундай пайтда муқаддас оила-кичик мамлакат ЙЎҚ бўлиб кетмаслиги учун виждонинг ҳаракатта келади. Адолат юзасидан ҳар иккала томонни эшитишга тўғри келади. Дастлаб ажрашишга ариза берган келинчакни эшитамиз:

— «Эрим ёмон эмас, аммо оиласидагилар: қайнонам, қайнотам, укалари, сингиллари мени чиқиштиришмайди. Ҳатто судга ариза берганимни билиб туриб ҳам бирontaси илтимос, бундай қилма, деганини йўқ. Менинг назаримда эрим билан алоҳида бошқа жойда яшасак бахтли бўламан».

Энди куёв болани эшитамиз:

— «Уйдагиларни ҳурмат қилмайди. Сингилларим кир ювсалар, хотиним меники билан ўзиникини ажратиб дазмоллайди. Ҳамма телевизор кўрса, у чой ичишга ошхонага кетади ёки ҳамма чой ичаётганда, у телевизор кўришга киради. Сабаби овқатланаётганда отам йўталиб қолса, хотинимнинг иштаҳаси бўғилар экан. Отам кекса одам, йўталади-да, атай қилмайди-ку. Алоҳида яшасак ҳам, бахтли бўлиб кетишимизга кўзим етмайди. Шунинг учун ариза берса ҳам индамадим. Юрагида менга муҳаббат кучли бўлса, аризасини қайтариб олади, йўқ бўлса менинг ҳам зорим бору зўрим йўқ».

***

— Синглим, эрингизни яхши дейсиз, ахир шу йигитни ташқаридан бирон киши келиб тарбиялаб берган-ку, мурғак пайтида шу кампир, шу хаста отахон бир парча этдан катта қилган-ку. Сиз унинг укаларини, сингилларини ёмон дейсиз, ахир атрофдагиларга, инсониятга меҳр дастлаб шулар даврасида шаклланган-ку. Унинг оиласидагилар бунчалик ёмон бўлса-ю, сизнинг эрингиз бунчалик яхши бўлиши мумкин эмас.

Эрга ҳурмат фақат унинг ўзига гирдикапалаклигингиз билан тугамайди. Эрнинг юрагида сиздан аввал ота-онасининг ўрни бор. Бундан ташқари укалари, сингиллари билан унинг томирида бир хил қон оқади. Битта бешикда катта бўлган, узоқ йиллардан буён уларнинг меҳр тўла кўзлари, иссиқ юзлари, яхши-ёмон кунда самимияти билан бирга, бу йигит. Сизни эса бу хонадонга келганингизга бир йил бўлибди. Аризангизни қайтиб олмасангиз, улар сизга ялинишмайди ва тўғри қилади, чунки хулосани ўзингиз чиқаришингиз керак.

Келинчак билан кўп гаплашдим. Судда эри билан ажралиш ҳақидаги аризани қайтариб оладими, ҳукми виждонига ҳавола қилдим. Яна хаёлимда ўша «Эр қилиш осон, этигини тортиш қийин», деган ҳикматли гап ўтди. Эрнинг ота-онасига, қариндон-уруғига эгилиш ҳам унинг этигини ечишдек алоҳида меҳр, алоҳида эҳтиром керак синглим. Чунки сиз эртага она бўласиз, чақалоқдан беҳишт гулларининг ҳиди келади, дейишади. Ўша гули-ғунчанинг томирларида сиз ҳозир ёқтирмай турган авлоднинг қони оқади. Сизга кенглик тилайман, кенгликки эрнинг этигини ечишга етсин.

Менинг бу айтган сўзларим — олтин
Олтиндан кенгайин жуфти ҳалолим.
Олтинлар тақилган бармоқлар билан
Этигингни ечай, жуфти ҳалолим.
Шу бахтга қулдирман, шу бахтга чўри,
Тушиб худбинликнинг тожи-тахтидан.
Дедимки, ҳеч аёл жудо бўлмасин
Эрнинг этигини ечиш бахтидан.

Зулфия МЎМИНОВА.

Яқин кунларда АҚШ Президенти Билл Клинтон билан Россия Федерацияси Президенти Борис Ельцин Хельсинки шаҳрида учрашади. Жаҳон врачларининг ядро урушига қарши халқаро ҳаракати ҳамда Америка врачларининг нуфузли ташкилотлари ушбу учрашув олдидан президентларни ядровий қуролларни қисқартиришни давом эттириш бўйича шартнома тузишга чақирди.

«АҚШ соғлиқни сақлаш уюшмаси» президенти Барри Леви мазкур учрашув ҳақида фикр билдирар экан, ядровий қуролларни йўқ қилиш анча мураккаблиги ва бунинг учун маълум миқдорда маблағ кераклигини эътироф этди. Бироқ, уларни сақлаш ва муҳофаза этишга ҳам жуда катта маблағ сарфланишини унутмаслик лозим, деди у. Бундан ташқари, врачлар НАТОга аъзо бўлиши кутилаётган Шарқий Европа давлатлари ҳудудига ядро қуроллари жойлаштирилишига ҳам кескин қарши чиқаётир.

Маълумки, Жаҳон врачларининг ядро урушига қарши халқаро ҳаракати ядро қуролларини қисқартиш ва ушбу қуроллар синовини таъқиқлаш учун кўп йиллардан буён курашиб келмоқда. Ушбу ташкилот халқаро майдондаги фаол ҳаракати учун 1985 йили Нобел мукофотига сазовор бўлган эди.

* * *

НЬЮ-ЙОРК. Америка журналистларни ҳимоя қилиш қўмитаси Чеченистондан Россия оммавий ахборот воситаси вакилларининг ўғирлаб кетилишини кескин қоралади. Шунингдек, қўмита Россия ва Чеченистон ҳукуматлари, Европада Хавфсизлик ва Ҳамкорлик Ташкилоти, Европа иттифоқи каби нуфузли ташкилотларни журналистлар хавфсизлигини таъминлаш, уларнинг таъқиб қилинишига йўл қўймаслик чораларини кўришга даъват этди.

***

РИГА. Венгрия президенти Арпал Генц расмий ташриф билан Латвияга келди. У Латвия раҳбарияти билан ҳар икки мамлакатнинг Европа иттифоқи ва НАТО билан ҳамкорлиги истиқболи юзасидан фикр алмашади. Шунингдек, учрашувда Венгрия ва Латвия ўртасида иқтисодий ҳамкорликни ривожлантириш, уюшган жиноятчилик, терроризм ва гиёҳвандликка қарши курашга доир масалалар муҳокама этилади.

***

ПАРИЖ. Францияга расмий ташриф билан келган Греция Ташқи ишлар вазири ўринбосари Георгиос Папандреу Албанияда кечаётган воқеаларни шарҳлар экан, ўз ҳукумати бу мамлакатда истиқомат қилаётган 300 мингдан зиёд греклар тақдиридан ташвишда эканини маълум қилди. Шунингдек, Папандреу Парижда Кипрнинг Европа Иттифоқига аъзо бўлиш масаласи борасида ҳам маслаҳатлашув ўтказади.

***

ВАШИНГТОН. АҚШ президенти Билл Клинтон Америка фуқаролари хавфсизлигини таъминлаш ва турли жиноятларнинг олдини олишга қаратилган янги қонун лойиҳасини мамлакат конгрессига тақдим этди. Мазкур қонун ўт очувчи қуроллар билан савдо қилиш ва улардан фойдаланишни чеклайди. Янги қонунга биноан чет элликнинг АҚШ ҳудудида қурол сотиб олиши ва қуролланган ҳолда юриши таъқиқланади. Шунингдек, бундан буён шахсий ва хизмат қуроллари учун махсус қулфлар қўлланилади. Бундай чора ўсмирлар ва болаларнинг қуролдан фойдаланишини чеклайди. Федерал ҳукумат маълумотига кўра, мамлакатдаги 15-18 ёшдаги ўсмирлар орасида юз бераётган ўлимга қисман ўқ отиш қуроли сабаб бўлмоқда.

***

БМТ. Араб давлатлари талабига биноан Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Хавфсизлик Кенгашининг очиқ мажлиси бўлиб ўтди. Унда Исроил ҳукуматининг Шарқий Қуддусда яҳудийлар учун янги турар жойлар барпо этиш тўғрисидаги қарори кўриб чиқилди. Хавфсизлик Кенгашига аъзо бир қанча давлатлар вакиллари Исроил ҳукуматининг мазкур қарори яқин Шарқ минтақасидаги тинчлик ўрнатиш жараёнига жиддий путур етказиш мумкинлигини таъкидладилар.

Иқтисодий мўъжизалар мамлакати ҳисобланган Жанубий Кореянинг пойтахти — Сеул шаҳри

ОМОНМИСИЗ, ЖОН ҚУШЛАР!

(Ўғлим Мурожонга бағишлов)

Ҳузур-ҳаловатга тўла болалигимни эслайман. Саратон офтобида қора терга ботиб, боғ кўчаларда югуриб юрганларим ёдимга тушади. Ҳам соғинч, ҳам армон болалигим бешиги бўлмиш — Тошкент туманидаги «Қизғалдоқ» қишлоғига етаклайди. Тўғри, ҳозир бу қишлоқ Келес шаҳри тасарруфига ўтиб, катта турар-жой даҳасига айланган.

Қишлоғимизнинг чор атрофи ёнғоқзор, олмазор, ўриксзору жийдазорларга бурканган эди. Мева-чеваларнинг номларини айтиб адоғига етиб бўлмасди. Қишлоқнинг нариги бошидан бериги бошигача Золариқнинг ирмоғи бўлмиш катта Қумариқ оқиб ўтарди. Сувлари бирам зилол, бирам ширин эдики, ичган одамнинг танаси яйраб, яна ичсам дерди. «Сувга тупурма, ариқ бўйларини озода тут», янглиғ ўгитлар ўша болалик чоғимизданоқ қулоғимизга қуюлиб қолганди.

Пахса девор билан ўралган кенг боғ-роғли қўрғонимиз бўларди. Бу тарафларда ана шундай қўрғонлардан еттита эди. Ҳар бир қўрғон эгаси ўзи етиштирган мевалари билан машҳур. Масалан, Қосим буванинг жоноқи олмалари, Туроб полвоннинг нон жийдалари-ю, оқ шафтолилари, Оролбой тоғанинг ғалвирак ёнғоқлари машҳури жаҳон эди.

Одатда мева-чева мўл-кўл бўлган жойларда қушлару, қурт-қумурсқалар ҳам сероб бўларди. Булбулдан читтакгача, лочиндан бойқушгача, ҳамма-ҳамма паррандалар ўз насибаларини териб юришар эди.

Олтмишинчи йилларга келиб, бу жойлар Охунбобоев номли жамоа хўжалигига қўшилиб кетди-ю, боғ-роғларга завол етди, улар қирғинбарот қилина бошланди.

БУЛБУЛ НОЛАСИ

Катта қўрғондаги супа ёнида икки туп атиргул ўсарди. Болалик ҳаяжонларининг ҳосиласи бўлса-да, айтмасам бўлмас, умрим бино бўлиб бунақа атиргулларни кейин ҳам ҳеч қаерда учратмадим. Савр ойининг охиридан жавзога ўтарда чаман бўлиб очиладиган атиргуллар қавс ойининг сўнгги кунларига қадар бир-биридан чиройли ғунчалар очарди. Шунақаям хушбўй эдики, айниқса, кўклам ва саратонда ҳовлимиздан ифорислар аримай қоларди. Отам раҳматлик ҳеч кимга ҳеч қачон бир дона булса-да гул узишга рухсат бермасдилар. Бунинг асл сабабини мен кейинроқ англадим.

Тонг саҳарга қадар ана шу атиргуллар атрофида парвона бўлиб, нола чекувчи булбул мени ўзига боғлаб олган эди. Булбул овозини тинглаб, уйқуга кетар, ана шу овоздан кўнглим гупуриб уйғонардим. Кўп марта отамнинг қатъий таъқиқларига қарамай, ойдин кечаларда атиргул тагида мук тушиб, булбул овозини сел бўлиб тинглар, ёки ҳовлида зир югуриб, тинимсиз нола қилаётган миттигина жонни излардим. Эрталаб эса отамнинг таъқиқларини унутганча, булбулни шунча уриниб тутолмаганимни айтиб шикоят қилардим. У киши бошимни силаб, шундай дердилар: «Болам, булбул бегуноҳ жонивор, уни тутиб бўлмайди, унинг дуо—ноласидан ғунча гул бўлиб очилади-ю, бечора булбулни эса уйқу элтиб қўяди. Булбул яна машаққат чекаверади».

Кейинроқ етмишинчи йилларда мен ногаҳон бир эҳтиётсизлик туфайли овунчоқларимдан айрилиб қолдим. Жон риштаaларимни узиб юборай деган воқеа шундай содир бўлди.

... Ёз кечаларидан бирида яна қўрғонга келдим. Худди болаликдаги каби атиргуллар тагига жой солиб ётдим. Дилда ишқ, сўнгги йўқ орзулар оғушида қадрдоним булбул фиғонини тинглаб тонг оттирдим. Йўқ, йўқ, ойдин кечада ифори шаббода элитиб, қандай ухлаб қолганимни ҳам билмай, саҳарда кўнглим гупуриб уйғондим. Шу куни дилимда атиргулларни Кўктеракдаги ҳовлига олиб кетсамчи, деган истак пайдо бўлди. Ҳадемай, куз кунларидан бирида бу ниятни амалга оширдим-у, бир йўла ҳам кўнгил ардоғи атиргуллардан, ҳам дил овунчоғи булбулдан айрилиб қолдим. Ахир уларни бир-биридан, атиргулларни ўз заминидан, булбулни эса шу замин неъматлари гулларидан жудо қилиб бўлмаслигини, ҳар ишни қилганда етти ўлчаб бир марта кесиш кераклигини вақт ўтгандан сўнггина англаган эдим-да.

Яқинда йўлим тушиб яна она қишлоғимга бордим. Ҳали-ҳозир бу ернинг одамлари бир-бирига меҳрибон, хонадонлари фаровон. Негадир болаликда қалбимни ошуфта этган атиргулларни эслаб, ҳовлиларга разм солдим. Эски қўрғонлар ўртасидаги хонадонларда атиргулларнинг қаламча-набиралари тебраниб турар, аммо қоғозгулдек ҳидсиз ва ҳароратсиз эди. Шуниси аламли эдики, ҳеч қайси ҳовлидан булбул ноласи эшитилмасди.

ВАЛФАЖР

Отам раҳматлик дароз бўйли, чорпахилдан келган, соч-соқоли ўзига ярашган, кўм-кўк кўзлари чақнаб турадиган ном чиқарган полвон киши эдилар. Биз отамнинг яккаю-ягона синглиси Холниса аммам билан девордармиён қўшни эдик. Афтидан, қўрғон битта бўлиб, ака-сингил бўлиб олишган бўлса керак... Опаларим турмушга чиқиб, бола-чақали бўлишган. Ҳар икки хонадон учун яккаю ягона дастёр ва эрмак мен эдим. Кўпинча қарияларнинг ҳолидан хабар олиш ҳам, опаларимни йўқлаш ҳам менинг чекимга тушар эди. Мирзааҳмад почча — баланд бўйли, ориқ, бесаранжом, гапни тез-тез гапирадиган киши эдилар.

Билолмадим, жанжал нимадан чиқди. Бир куни қайноға ва куёв гап талашиб қолишди. Қариялар қизишиб кетиб, жанжални кураш тушиб ажрим қиладиган бўлишди. Ҳакамликка эса, биздан беш-олти қўрғон нарида турадиган Оролбой тоғани чақирадиган бўлишди. Менда текин томошага жон борми, зум ўтмай, Оролбой тоғани даладан топиб келдим. У киши ҳам полвонсифат бўлиб, дадам билан поччамга қараганда жуссаси кичик, чаққон ҳаракат қилувчи киши эдилар.

Хуллас, беллашувчилар қўрғон этагидаги беданояга чиқишди. Шу пайт ғалати ҳодиса юз берди: шу атрофда учиб-қўниб юрган қалдирғоч бирданига айвон устунига қўниб валфажр ўқий бошлади. У шундай тўлиб-тошиб вижирлардики, гўё олам тинчиб қолгандек, беихтиёр қалдирғочни тинглаётгандек бўларди. Оролбой тоға бир-бирига хезланиб турган полвонлар ўртасига тушди ва кескин қўл силтаб рақибларни тўхтатди. Полвонлар дастлаб ҳайрон бўлишди, кейин жим бўлиб қолишди. Қисқаси, шу куни жанжал яхшиликча курашсиз ажрим топди. Сал ўтмай, қайноға ва куёв яна апоқ-чапоқ бўлиб кетишди.

Кейинроқ, мавруди келганда, отамдан мени ҳайрон қолдирган ўша воқеа хусусида сўраганимда (ахир, мен бу курашнинг бўлишини ва отам енгишини жудаям истардим-да) у киши шундай дедилар: «Болам, қушларни севган одам ҳеч кимга озор бермайди».

Ўша-ўша қалдирғочлар менинг назаримда тинчлик элчиси бўлиб қолди. Кошкийди, менинг содда ва дўлворгина отахонларимнинг руҳи-поклари мададкор бўлиб, қадамини ўйлаб боса олмайдиган жанжалкашлар ўзларини ўтга-чўққа урмай, ур-тўполонлардан нарироқ юрсалар, мусаффо осмонимизда қалдирғочлар чарх ураверса...

ҚУШЛАР ОРОЛИ

Қишлоғимизнинг кун чиқар тарафида жажжигина оролча бўларди. Ана шу оролчада таърифу тавсифига қалам ожиз мўъжазгина боғ шовуллаб турарди. Қишлоғимиздаги дов-дарахтлар ана шу боғи эрамнинг «болалари» эди. Бу боғнинг соҳибкори «Гриша асалчи» Григорий Григорьевич деган грузин эди.

«Гриша асалчи» баланд бўйли, ҳаддан ташқари озғин, лекин бақувват, қиррадор бурни ўзига ярашиб турадиган киши эди. Гриша амаки ўзбекчани «сув қилиб ичиб» юборган, қишлоқдаги одамларга мевали дарахтларни бир-бирига пайванд қилишда ёрдам беришдан эринмасди.

Гапимни боғдан бошлагандим. Атрофи табиий кўл билан ўралган боғда саъвадан какликкача, товусдан беданагача минг бир турдаги қушлар макон қурган эди. Ҳар хил тахтача ва фанерлардан чиройли қилиб ясалган уйчалар дарахтларда осиғлиқ турар, ҳаммаси Гриша амакининг ҳунари эди. Қушлар эса дарахтдан-дарахтга парвоз қилиб, ўз тилларида Гриша амакини олқишлаётганга ўхшарди.

Дарвоқе, тиним нималигини билмайдиган Гриша асалчи бўш қолди дегунча болаларга қушларнинг турли-туман қилиқларини қилиб кўрсатар, асаларилар нинг ажойиб ҳислатларини айтиб, чарчамасди. Кейин ҳаммамизга бир яламдан асал улашарди. Энди ўйлаб қарасам биз қишлоқ болалари табиат алифбосини, дастлаб ана шу боғи эрамда ўрганган эканмиз.

Бир сафар негадир Гриша амакидан: «Нега болангиз йўқ» деб сўрабман. У чуқур хўрсинди-да, бошимни силаб қўйди:

— Ўғлим Миша тирик бўлганда эди... Менинг болам мана сен, сенинг ўртоқларинг. Менинг болам — дарахтлар. Менинг болам — қушлар. Шунинг учун сизлардан ҳам, дарахтлардан ҳам ажралолмайман. Биров дарахтларимнинг бирор-шохини синдирса, қушларимга тош отса, бошимдан то оёғимгача зирқирайди.

Бола эдим бу гапларнинг мағзини чақибманми, ўшанда...

Кўп ўтмай, Гриша асалчининг бошига ҳам шўр ишлар ёғилди... Оролни текислаб, колхоз ерларига қўшиб юборишди. Биринчи олма дарахтига болта тегиши билан қушлар пириллаб осмонга кўтарилди. Гриша асалчи эса, ётиб қолди, мусибатни кўтаролмади...

Болалик тасаввури бошқача бўлар экан. Бир кўрган нарсанг бир умрга қалбингда муҳрланиб қоларкан. Ҳар сафар она қишлоғимга борганимда, ҳув, темирйўл ёқалаб қушлар оролига бораман. Ҳозир у ерда на Гриша асалчининг боғу-роғлари, на қушлар бор. Боғ ўрни текисланиб, уйлар саф тортган, чорбоғларда ўсаётган дов-дарахтлар ҳам назаримда қуриб-қартайиб, сўппайиб қолгандек кўринади.

Боғ кўчаларимни соғинаман, минг турда, минг турфа бўлиб учиб-қўниб юрган қушларимни эслайман.

Омонмисиз, жон қушлар?! Сизларни жуда-жуда соғиндим-ку. Ҳозир қайси ўрмондасиз, қайси боғларда сайраяпсиз?! — дея ҳайқиргим келади.

Шавкат ТУРОБ.

Меҳмонхона

РАНГЛАРДА АКС ЭТГАН ҲАЁТ

Ёки ёш рассом Акмал Жамоловнинг сийратига чизгилар.

Тасвирий санъат эл-юртимиз равнақи, кишилар баркамоллиги борасида тағзамин яратишга қодир ўзига хос олам. Президентимизнинг «Ўзбекистон Бадиий Академиясини ташкил этиш ҳақида»ги Фармони шарофати билан рангтасвир олами янада камол топмоғи шак-шубҳасиз. Ушбу оламнинг айни кунлардаги манзараларига назар солиш ниятида йўлга чиқдик. Йўлдошимиз эса шу олам вакили, истеъдодли мусаввир Акмал Жамоловдир.

МАНЗАРАНИНГ КАЙФИ

Новча бўйли, гавдаси қотма, ўзига ярашиқ соқол-мўйлов қўйган йигит Муқимий номидаги мусиқали театр сари борветир. Бу даргоҳ қарийб 10 йилдан бери унинг иш жойи. Тошкент маданий-оқарув техникуми, Санъат (собиқ Театр ва рассомчилик) институти, 1976 — Таҳсиллар оралиғида Қуролли Кучлар сафида хизмат қилишга, Экскаватор заводида ишлашга улгурган.

— Асли андижонликман. Хужаободнинг Имомота деган сулим тоғ қишлоғи бор. Уша макон мен туғилиб, вояга етган жой. Бири биридан гўзал, ранг-баранг манзаралари мени умрбод сеҳрлаб, рассомликка иштиёқ уйғотган.

Болалигимдан дунё гўзаллигига шайдо бўлиб қолганман. Табиат манзараларининг ўзига хос жозибаси бор, албатта. Айтайлик, тоққа чиқдингиз. Қорамтир-кўк осмон бағрида олачалпоқ булутлар сузади, ёмғир майин шивалайди, дилкушо шабада эпкинларидан кўнгил яйрайди. Ям-яшил майсалар, қип-қизил лолақизғалдоқлар елда тебранади.

Манзаранинг кайфи ўзинг ҳам борлиқнинг бир бўлаги эканлигингни, ранго-ранг, ҳаракатли ҳаёт ичида борлигингни сезиб, тириклик гаштини туйиб, соатлаб хаёл суришда. Манзаранинг кайфига ўрганган одам доимо табиатни соғиниб яшайди умрбод...

ТОШЛАРДА ТОПИЛГАН РАНГ

Акмал асосан манзара ишлар яратади. Бевосита табиат қўйнида ижод қилиш жону дили. Эрта баҳордан то кеч кузгача дам олиш, таътил кунларида тоғма тоғ кезиб юргани юрган. «Хумсон», «Оқтош», «Хужакент», «Тошота» каби кўплаб асарлари 1987 йилдан бери турли республика кўргазмаларида мунтазам намойиш этилаётир, «Ёшлик», «Гулистон», «Шарқ юлдузи» каби журналларда эълон қилиниб келмоқда.

— Импрессионист рассомларга қадар манзара фон ёки ёрдамчи восита вазифасини бажарган. Улар эса манзарани образ даражасига олиб чиқишди. Рангтасвирга ҳаво, теранлик, очиқ ранглар кириб келди, — дейди Акмал. — Импрессионизм манзара жанридаги инқилобдир. Айни пайтда Моне, Матисс, Сезан, Ренуар, Ван Гог ишларига Шарқ миниатюра мактаби катта таъсир кўрсатган деб ҳисоблайман. Ранглардаги уйғун муносабати Урол Тансиқбоев расмларида ҳам ёрқин ифодаланган. У ўзига хос шарқона колорит ярата олган ижодкор. «Тошлар» номли туркум ишларимда мен ҳам ўз рангимни, ўз мавзуимни топа олдим десам бўлади. Бу нокамтарликдай туюлар, лекин кўп йиллик изланишларни айнан шу расмларда рўёбга чиқаётганлигини юракдан сезаман...

Дарҳақиқат, «Тошлар» туркуми намуналари таниқли рассомлар, санъатшунослар томонидан юксак баҳоланди, мухлислар эътиборини қозонди. Офтобда қизиган, пишган, тобланган Ўзбекистоннинг ҳароратли, иссиқ ранглари мужассам бу ишларда. Ҳатто бу намуналарга тақлидан яратилган асарлар ҳам пайдо бўлаётир. Акмал эса ҳамон изланишда, ҳамон юксакликка, тоғларга интилади...

СОҲИБҚИРОН ЮКСАКЛИККА ЧОРЛАЙДИ

— Кўпдан бери бутун изланишларим жамлана оладиган катта ишлар яратиш орзусида юрардим. Бу орзу — умидлар Соҳибқирон бобомиз Амир Темур таваллудининг 660 йиллиги шарофати билан амалга ошди, — дейди Акмал. У аввало «Жанг олдидан» номли ишини чизишга киришган эди. Бу орада Республика Маданият вазирлиги ҳамда Рассомлар уюшмаси ташаббуси билан Соҳибқирон сиймосини, ҳаётини тангтасвирда акс эттириш режаси йўлга солиниб, рассомлар томонидан тегишли мавзулар танлаб олинди. Акмал «Лой жанги» мавзусида ҳам иш бошлади. У даставвал Темурийлар даврига доир кўплаб адабиётларни ўрганди, кўҳна миниатюраларни кўриб чиқди. Бор куч-қудратини шу икки ишга қаратиб, тинимсиз изланди. Қанчадан-қанча чизгилар, ҳомаки нусхалар яратиб, охир-оқибатда «Жанг олдидан» ва «Лой жанги» асарларида ўз маҳоратини намоён эта олди. Ҳозирда биринчи иш «Қобул — Тўйтепа Тексти ль» қўшма корхонаси галереясидан, иккинчиси эса Темурийлар музейидан ўрин олган.

— Буюк аждодларимиз руҳи авлодларни ўзига хос тарзда қўллаб-қувватлашга қодир. Соҳибқирон бобомизга меҳр — муҳаббатимни, юрагимдаги ифтихор, шукрона туйғуларини асарларда ифодалашга интилдим. Ишларим кўпчилик томонидан илиқ кутиб олиниб, яхши баҳолангани орзу-умидларим янада юксалишига туртки берди. Ишончим, ғайратим ошди, журъатим кучайди. Ҳозир миқёсан кенг, йирик ишлар яратиш режаларим бор. Худо хоҳласа, айрим намуналарни яқин орада мухлислар ҳукмига ҳавола этиш ниятидаман, — деб Акмал баъзи ишларининг ҳомаки нусхаларини кўрсатишга киришади.

Дарҳақиқат, изланиш, интилишнинг ўзигина истеъдод ниҳолининг гуллаб — яшнаши учун камлик қилади. Зеро, ниҳол қуёш саховатидан, сув ғамхўрлигидан, замин қудратидан ҳам баҳраманд бўлмоғи керак. Рассомларимиз ижоди янада равнақ топар экан, жаҳон кўргазма залларида юртимизнинг гўзал табиати мафтун этган заминдошлар ҳам тобора кўпаяди. Акмал Жамолов каби истеъдодли рассомларнинг «Ўзбекистонимиз манзараларини рангларда мукаммал акс эттира олсам» деган орзуларидан яралган ишлар эса минглаб мухлислар қалбига «Ўзбекистонни бир зиёрат қилсам» деган ниятларни солиб бораверади...

Тўлқин РАҲИМ.

КЎНГИЛДАН КЎЧИРМАЛАР

Жуда соғиниб кетсанг соатнинг чиқиллаши ҳам ёмғир товушига ўхшаб эшитиларкан қулоғингга...

***

Яхшими-ёмонми, ёнингда ҳамроҳларнинг бўлгани яхши. Яхшиси — хотиржамликка, ёмони хушёрликка ундаб туради.

***

Халқимиз «очилдастурхон»ни бекорга ўйлаб топмаган. Чунки энг ёвуз одам ҳам дастурхон атрофида ёмон хаёлларга боролмаса керак.

***

Шеър тушга ўхшайди. Қандай туш кўришини одамзот ҳеч қачон олдиндан айтиб беролмайди. Кўпинча кайфиятингиз ёмон пайтда яхши туш кўрасиз, ёки аксинча...

***

Янги туфли ёки янги кўйлак кийган киши биринчи кунлари ўзини ноқулай ҳис қилиб қийналади. Инсон тафти тегмаган буюмнинг иссиғи ҳам, совуғи ҳам бўлмаса керак-да!..

***

Бир куни тўрт ёшли қизчам Моҳинур кўксимга қулоғини тутиб: «Ая, қаранг, бу ерда ҳам болалар югуришаяпти» деди. Дарвоқе, юракнинг товуши чиндан ҳам болаларнинг чопишига ўхшаркан-а?..

***

Мен у ҳақда унинг қаршисида турган пайтимдагина ўйлашга мажбур бўламан. Қолган вақтда эса...

***

Кўнглимнинг бўш ёки бўшмаслигини унга кириб чиққувчиларнинг кўплиги ёки озлиги белгиламайди.

***

Қадрим топталиш эҳтимолини сезиб қолгудек бўлсам, ўзимни ҳаммадан ва ҳамма нарсадан устун тутишга қурбим етади.

***

Мен сиздан қўрқмайман, яхши кўраман. Қўрқув эса одамларни бир-бирларидан узоқлаштиради холос.

***

Жонсиз буюмларга ҳам эътибор, парвариш керак. Одам яшамаса данғиллама уй ҳам тезгина нураб кетиши мумкин. Бизнинг эса биттагина, ширингина, азизгина жонимиз бор. Унинг сизу биздан бўлак нажоткори йўқ. Шундай экан, нега энди уни ҳуда-беҳудага қийнашимиз, азоблашимиз керак!

***

Табиий гул бўлмаган жойда сунъий гул ҳам зиён қилмайди. Сувсизликда сувнинг сурати ҳам кўзимизга сирли ва чиройли кўринади.

Замира ЭГАМБЕРДИЕВА

ОДОБНОМА

ЗИЁФАТ ҚОИДАЛАРИ

Улуғ адиб ва шоир Юсуф Хос Хожибнинг «Қутадғу билиг» асаридан сизга тақдим этилаётган ушбу парчалар айрим ёшларимизга ибрат бўлса ажаб эмас.

Дўстлар, ёру биродарлар, қариндошларнинг зиёфатлари бўладиган бўлса, бориб ишларини назорат қилиб, кўмаклашиш керак.

Зиёфатда ёт, бегона меҳмонлардан хабардор бўлиб, егулик-ичкиликларнинг етиш ё етмаслигини, кўп ё озлигини мезбонга айтиб, тартиб-қоидани назорат қилиб туриш керак.

Фақат тўйимли овқат ва ичимлик учун ўз қадрингни ерга урмагин.

Нафсингни тий, кишиларнинг тубани бўлма, бугзинг учун нафсингга қул бўлмагин.

Жуда кўп кўрганим бор, қадр топган кишилар ўз нафсларини тия олмаганликлари учун юз тубан кетганлар.

Сендан катталар овқатга қўл узатсалар, улардан сўнг қўл узат, одоб шундайдир.

Бошқалар қаршисидаги овқатни чўзилиб олма, ўз қаршингда нима бўлса ўшани олиб егин.

Қанчалик тўқ бўлсанг ҳам овқатдан еб туриш керак, одам овқатни одамга қараб ейди.

Нима олсанг тишлагин, майдалаб чайнагин, иссиқ овқатни зинҳор қаттиқ пуфламагин.

Ер экансан дастурхон устидаги овқатни ўз олдингга тортма, кишиликнинг ярашиғини бузма, одоб сақла.

Овқатни лаззатланиб егин, ейишингни кўрган уй бекаси ўзида йўқ севинсин.

Овқатни меъёрида егин, кўп овқат емагин.

Дард томоқдан киради, шунинг учун нафсингни тийгин, овқатни бир меъёрда оз-оздан еб, оз-оздан ичгин.

Агар сен одамларни зиёфатга таклиф қилайин десанг, таклиф қилгин, лекин тараддудини яхшилаб кўриб қўйгин.

Идиш-товоқ, дастурхон, уй-жой, либослар покиза бўлсин, покиза кўрпача ёйгин, егулик ва ичкиликлар ҳам покиза бўлиши керак.

Овқатни барчага етказ, кузатиб тур, бирорта одамни ҳам қуруқ қолдирма, оч қайтиб кетмасинлар, сени ёзғириб сўкиб юрмасинлар.

«Қадимий ҳикматлар»дан

Ўқинг қизиқ!

ТУРМУШ ҚУРАМАН, МУҲИМИ СПОРТЧИ БЎЛМАСИН

Америка Қўшма Штатларининг Айдахо Университетида ўтказилган социологик сўроқларда иштирок этишган бугунги йигит қизларнинг аксарияти спортчилар билан турмуш қурмасликларини билдиришди. Бунинг сабабларини ўрганишга бел боғлаган университет социологи доктор Кейлин Хэйснинг фикрига қараганда сўровда иштирок этган қизларнинг 80 фоизи спортчилар билан дўстлашиш мумкин, лекин турмуш қуриб бўлмайди, чунки улар ҳушчақчақ, жисмонан бақувват бўлсалар-да кўпинча кўполликлари ва ўзларини ҳаммадан юқори қўйишлари билан ажралиб туришади, деган фикрни билдиришди.

Эркаклар эса умуман спортчи қизларга уйланмасликларини, бунинг сабаби эса қизлар бақувватлиги билан эмас, аксинча нозиклиги билан ёқимлидир, деб таъкидлашмоқда.

400 КМ. ГА 7933 МАРТА!

Венгрия спортининг умиди Маркус Хохнер ўзига хос рекорд ўрнатишга эришди. У 27 кун ичида Австриянинг Апанга шаҳридан Венгриянинг Ёлек шаҳригача бўлган 400 км. масофани югуриб ўтиб, шу оралиғда 7933 марта найза улоқтиришга эришди.

Хохнер бу воқеани шундай таърифлайди: Асл мақсадим найза улоқтириш эди. Лекин найза тушган жойга югуриб бориб, найза улоқтиришни давом эттириб, ҳазил-ҳазил билан 400 км.ни босиб ўтибман.

БОКС

БЕШИНЧИ РАУНД ОЛДИДАН У... ЙИҒЛАБ ЮБОРДИ

Бутун жаҳон бокс кенгаши туркуми бўйича жаҳон чемпионлигига даъвогар... йиғлаб юборганидан сўнг мусобақада қатнашиш ҳуқуқидан маҳрум этилди.

Қисқа жанг, (Невада штатидаги Лас-Вегас рингида содир бўлган бу воқеани шундай атаб бўлса) — нафақат томошабинлар, балки мутахассисларга ҳам жумбоқ бўлиб қолди.

Бутун жаҳон бокс кенгаши (БЖБК) туркуми бўйича оғир вазнда жаҳон чемпионлигига даъвогар Оливер Маккол учинчи раунддан сўнг мутлақо ўз бурчагига ўтишни хоҳламади. Тўртинчи раундда эса, умуман, бокс тушмади деса ҳам бўлади, у кўпроқ ўз бурчагига қараб-қараб қўяр ва бор йўғи бир-икки зарба бериш билан кифояланди. Бешинчи раунд олдидан томошабинлар не кўзлари билан кўрсаларки, бу бақувват эркак ҳамманинг кўз олдида йиғлаб юборди. Томошабинлар бунақасини биринчи марта кўриб туришарди. Бу жангнинг рефериси ҳакамни Миллз Лейн. Макколни довдираб қолаётганини кўриб бешинчи уч минутликни 55 секундида жангни тўхтатиб қўя қолди. Леннокс Льюсга БЖБК туркумига биноан жаҳон чемпионлиги белбоғини топширилаётганига лоқайд қараб турган Макколнинг бу хатти-ҳаракатига рефери: «Менимча у психиатрга учрашиши керак» — деб изоҳ берди.

Макколнинг бу ҳолга тушиши сабаби нимада? Бунинг сабабини анча илгаридант қидириш лозим бўлди. Негаки Оливер 13 ёшиданоқ гиёҳванд моддалар билан таниш экан. Аммо боксчи бўлгач ҳам у гоҳ-гоҳда эски одатини эслаб тураркан. Баъзан ичкиликка ружу қўйган, икки ойча бурун Оливер шунақанги ўласи ичган ва Теннесси штатидаги Нэшвилла отелларидан бирида жанжал кўтаргани учун полиция тарафидан ҳибсга олинди.

Льюис билан бокс тушиш учун Макколга 3,1 миллион доллар белгиланган эди. Аммо БЖБК ҳозирча бу пулни тўламаслик, бўлиб ўтган ходисани текшириш ва натижасини кутишга қарор қилди.

Ранг-баранг олам

БИР МАВЗУДА ИККИ ФИЛЬМ

Италиялик кинорежиссёр Жакомо Баттио машҳур «Спрут» телесериалининг саккизинчи қисми устида иш бошлади. Ушбу фильм 1950 йилларда Италияда уюшган жиноий гуруҳлар ўз фаолиятини қандай ўзгартиргани ва уларга қарши кураш ҳақида ҳикоя қилади.

Шунингдек, италиялик яна бир режиссёр Массимо Спано ҳам мамлакатда «мафия»га қарши кураш тўғрисидаги янги кинофильм устида ишламоқда. «Спрут-8»дан фарқли ўлароқ, унда бугунги Италия муаммолари акс этади.

МАЛИКА ДИАНА САХОВАТПЕШАЛИК ҚИЛМОҚЧИ

Буюк Британия тахти вориси шаҳзода Чарлзнинг собиқ рафиқаси — Уэлс маликаси Диана ўзининг тунги кийимларидан 65 тасини кимошди савдосига қўйишга қарор қилди. Ундан тушадиган маблағ эса Диана хоҳишига кўра, СПИД ва саратон дардига йўлиққанларга ёрдам кўрсатувчи инсонпарварлик ташкилотларига ҳадя қилинади.

Кимошди савдосини ўтказишга тайёрланаётган «Кристи» савдо уйи ушбу тадбирни нафақат Лондонда, балки Париж ва Нью-Йоркда ҳам ўтказишни мўлжалламоқда.

НЕМИСЛАР ФУТБОЛДА ҲАМ «АҚЛЛИ»

Фатх қироли уюштирган бу футбол мусобақасида Жаҳон чемпионлари билан бир қаторда барча қитъалар чемпионлари иштирок этишади.

«А» гуруҳида дунёдаги энг кучли Бразилия терма жамоаси, Австралия, Мексика ҳамда мезбон бўлмиш саудиялик терма жамоалари куч синашишади. «В» гуруҳида эса лотин Америка пешқадами — Уругвай, Африка қитъаси чемпиони — ЖАР терма жамоалари ёнига БАА ва чехиялик футболчилар келиб қўшилишди. Оврўпо чемпиони ўрнига эса Чехия терма жамоаси ташриф буюрди. Чунки, таклиф қилинган Германия юрти вакиллари «бора олмасликларини» эълон қилди. Табиийки, бундай пайтда чемпион ўрнини «вице-чемпион»дан бошқа ким ҳам эгалларди.

Германия мураббийларини мусобақа ғолибига 1,7 миллион доллар тегишини эшитган бўлсалар-да, нима учун қатнашмаётган эканлар-а. Немислар футболда ҳам ҳис-туйғуга берилмайдилар. Жаҳон футболи рейтингида 2-ўрин соҳиби — Германия терма жамоаси тақдири бошқаларникидек шу мусобақага қараб қолганди. Ҳар қандай муваффақиятсизлик — «Евро-96» чемпиони рейтингини йиқитиши аниқ. «Ақлли футболчилар» ўз ўринларини «Франция-98» гача сақлашликка, сўнгра уни бир поғона кўтаришга ваъда берганларини эслаб, «арзимас» 1,7 миллион долларга «учмай қўя қолишди». Ваъда — ёмон-да!

БАНГЛАДЕШ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ КУНИ МУНОСАБАТИ БИЛАН «БАНГЛАДЕШНИ БИЛАСИЗМИ?» МАВЗУИДА ЎТКАЗИЛАДИГАН ВИКТОРИНА ҲАҚИДА МАЪЛУМОТ

Азалдан тарихи, дини, анъаналари уйғун бўлган Ўзбекистон ва Бангладеш халқлари қадимий дўстлик риштaлари билан боғланган. Айниқса, 1996 йил 11 апрелда Бангладеш Халқ Республикасининг Ўзбекистонда элчихонаси очилгандан кейин мамлакатларимиз халқларининг азалий дўстлиги ва ҳамкорлиги янгича ҳуқуқий асосда тобора кенгайиб, мустаҳкамланиб сиёсий, савдо-иқтисодий, маданий ва бошқа соҳалардаги алоқалар кун сайин ривожланиб бормоқда.

Бенгал халқи миллий байрами — Бангладеш Халқ Республикаси ташкил топган кунини ҳар йили кенг миқёсда тантанали нишонлайди.

Ушбу байрам муносабати билан Ўзбекистон Республикаси халқаро маданий-маърифий алоқалар миллий ассоциацияси Бангладеш элчихонаси билан ҳамкорликда «Бангладешни биласизми?» мавзуида қуйидаги викторина саволларини эълон қилади.

Викторина жавобларини топган мухлислар ўзи ҳақида қисқача маълумот ва телефон рақамлари, манзиллари кўрсатилган жавобларини Ўзбекистон Республикаси халқаро маданий-маърифий алоқалар миллий ассоциацияси манзилига йўллашларини сўраймиз.

Жавобларни тўғри топган ғолиблар Бангладеш Халқ Республикаси куни муносабати билан нишонланаётган байрам кечасига таклиф қилинади ва уларга совғалар топширилади. Жавоблар 1997 йил 23 мартгача қабул қилинади.

Ўзбекистон Республикаси халқаро маданий-маърифий алоқалар миллий ассоциацияси манзили: Ўзбекистон Республикаси, Тошкент шаҳри, 700027, Ўзбекистон шоҳ кўчаси 49 «А» уй. («Ўзбекистон» метроси ёнида)

Телефонлар: 45-78-68
45-76-78
45-91-50
Факс: 40-67-89

«БАНГЛАДЕШ ҲАҚИДА НИМА БИЛАСИЗ?»

Викторина саволлари

1. Бангладеш қачон Мустақилликка эришди?
2. Бангладешда кимни «Миллат отаси» деб номлашади?
3. Бангладешдаги асосий дин?
4. Бангладеш пойтахти?
5. Ҳозирги пайтда Бангладеш Бош вазири ким?
6. Бангладеш Президентининг номини биласизми?
7. Бангладеш аҳолисининг сони.
8. Бангладеш давлат тили.
9. Бангладешнинг катта шаҳарлари номларини айтинг.
10. Бангладешнинг қайси киноактёрлари ва киноактрисаларини биласиз?
11. Бангладешнинг машҳур кинолентaлари номларини айтинг.

Ғолиблар совғалар билан тақдирланади. Жавоблар 1997 йил 23 мартгача қабул қилинади. Натижалари 1997 йил 25 мартда эълон қилинади.

Шайхонтоҳур тумани «Болтабой ота» хусусий фирмаси тугатилади. Даъволар бир ой муддат ичида қабул қилинади.

Школьное образование в Америке

Хотите учиться в Соединенных Штатах? Хотите жить в Американской семье? Хотите узнать больше об Американской культуре?

Американский Совет по Сотрудничеству в Области Образования и Изучения Языка (АКСЕЛС), объявляет новую программу для учащихся школ. Эта программа предоставляет возможность школьникам поехать в США, жить в Американской семье и посещать общеобразовательную школу в течении одного семестра или академического года на платной основе.

Если Вы:
- родились с 1 августа 1979 по 1 августа 1982 года;
- учитесь в общеобразовательной школе;
- уже знаете английский язык на уровне, позволяющем Вам справиться со школьной программой США;
- имеете средний балл успеваемости "4" и выше;
- и не закончите школу до начала программы, то мы ждем Вас у себя в офисе.

Программа включает следующее:
- авиа—перелеты из Ташкента до места пребывания и обратно;
- трех—разовое питание;
- медицинскую страховку;
- и ежемесячную стипендию.

Для участия в программе обязательно пройти тест по английскому языку, который будет проводиться 24 марта.

До даты теста заинтересованные лица должны зарегистрироваться на сдачу экзамена по английскому языку. За дополнительной информаций и регистрации обращаться

по телефону: 45 80 56 или 56 55 47 или по адресу: Дом Учителя (рядом с Домом Кино), Ташкент 700027, Узбекистанский проспект, 80, 2—этаж, комната—201

Муассис: ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАРИНИНГ «КАМОЛОТ» ЖАМҒАРМАСИ
Ҳомий: ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ «МАТБУОТ ТАРҚАТИШ УЮШМАСИ» АССОЦИАЦИЯСИ

Бош муҳаррир Абдуқодир НИЁЗОВ
Навбатчи муҳаррир : Лайло Каримова

ТАҲРИРИЯТ: Қабулхона — 36-56-58, 33-95-97; хатлар бўлими — 36-54-64; тижорат бўлими — 33-79-69; ижодкор ишлар бўлими — 36-54-64; спорт, ҳарбий ватанпарварлик бўлими — 36-58-93, котибият — 36-58-48.

МАНЗИЛИМИЗ: 700083 Тошкент Матбуотчилар кўчаси, 32-уй
Нашр кўрсаткичи 64607

Муаллифлар фикри таҳририят нуқтаи назаридан фарқланиши мумкин.

Реклама ва эълонлар учун тел.: 33-95-97, 33-79-69

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00012
«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси
Буюртма Г. — 079.
Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41
Ҳажми — 2 табоқ Тираж: 13.826
Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди.
Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А-2
Босишга топшириш вақти —20.30
1 2 3 4 5 6